

**Korupcijas
novēršanas un apkarošanas
biroja**

**PUBLISKAIS
PĀRSKATS**

2005

Saturs

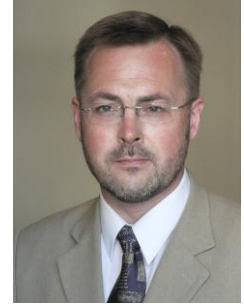
Ievads.....	4
Biroja statuss un funkcijas.....	7
Biroja darbības rezultāti.....	9
Darbības rezultāti korupcijas novēršanā.....	12
Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģijas un programmas īstenošana	12
Valsts amatpersonu interešu konfliktu novēršana	16
Sabiedrības informēšana un izglītošana	21
Konsultatīvās padomes darbības rezultāti	25
Sabiedrības viedokļa izzināšana	27
Darbības rezultāti korupcijas apkarošanā	29
Darbības rezultāti politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē	41
Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana korupcijas novēršanā un apkarošanā	46
Iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte, plānotie uzlabojumi un pasākumi, kas veikti iekšējā audita ieteikumu īstenošanai.....	53
Budžeta informācija.....	55
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2005.gadā	55
Ārvalstu un starptautisko institūciju finanšu palīdzības projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums	56
Biroja personāls	58

Biroja misija

Mēs vēršamies pret korupciju ar likuma spēku un sabiedrības atbalstu, lai panāktu amatpersonām uzticētās varas godprātīgu izmantošanu valsts un sabiedrības interesēs.

Cienījamais pārskata lasītāj!

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs ir viena no jaunākajām institūcijām Latvijā, kura ar savām aktivitātēm ieguvusi ievērojamu atpazīstamību visā valstī. Mēs apzināmies, ka sabiedrība vēlas, lai demonstrējam ātrus un efektīvus rezultātus korupcijas izskaušanā, jo neiecietība pret atsevišķu negodīgu valsts amatpersonu ļaunprātīgu dienesta stāvokļa izmantošanu savtīgos nolūkos ir krājusies daudzu gadu garumā. Jā, jau tagad ir redzami vērā ņemami rezultāti gan politiskās korupcijas lietu atklāšanā, gan tiesu varas pārstāvju saukšanā pie atbildības, gan valsts vai pašvaldību mantas pretlikumīgas izsaimniekošanas pārtraukšanā. Kopš Biroja darbības uzsākšanas ir ievērojami paaugstinājies risks tikt sauktam pie atbildības par koruptīvu noziedzīgu nodarījumu veikšanu vai darbībām interešu konflikta situācijā. Līdz ar to korupcijas apkarošanā sasniegtie rezultāti ir kļuvuši arī par efektīvu korupcijas profilakses līdzekli.

Turpinot darbu, redzam, ka pārkāpumiem ir tendence atkārtoties un vienas amatpersonas nomaina ar citu nepalīdz, tādēļ arvien vairāk pūļu ir jāvelta valsts pārvaldes un pašvaldību darba vides sistēmiskai pilnveidošanai, radot apstākļus, kas līdz minimumam samazina valsts amatpersonu patvaļu.

Birojs turpmāk vairāk strādās tādu korupcijas novēršanas pasākumu īstenošanai kā korupcijas risku samazināšana valsts un pašvaldību institūcijās, tajā skaitā pilnveidojot esošās tiesību normas un izstrādājot jaunus normatīvo aktu projektus.

Arvien plašāk tiks izvērsta sabiedrības un valsts amatpersonu informēšana un izglītošana, lai veidotu vispārēju izpratni, ka korupcija negatīvi ietekmē visas mūsu valsts dzīvi. Ikviena iedzīvotāja neiecietība pret koruptīvām darbībām un atbildīga rīcība ir būtiska korupcijas mazināšanai.

Mēs ceram uz sabiedrības atbalstu.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas
biroja priekšnieks

Aleksejs Loskutovs

Ievads

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk tekstā – Birojs) savas trīs gadu darbības laikā spējis identificēt vairākas būtiskas problēmas, kas ietekmē amatpersonām uzticētās varas godprātīgu izmantošanu valsts un sabiedrības interesēs, uzsācis efektīvu cīņu ar korupcijas izraisītajām sekām un veicinājis korupcijas novēršanas sistēmas ieviešanu visās valsts un pašvaldību institūcijās. Birojs ir aktīvi strādājis arī pie dažādu likumdošanas iniciatīvu sagatavošanas un virzīšanas pieņemšanai gan politisko partiju finansēšanas, gan valsts amatpersonu ienākumu kontroles jomā.

2005. gads noteikti ieies korupcijas apkarošanas vēsturē ar pirmo atklāto politiskās korupcijas lietu, kas bija saistīta ar kukuļdošanu Jūrmalas mēra vēlēšanās. Šīs lietas apstākļu publiskošana demonstrēja sabiedrības aso nosodījumu šādai prettiesiskai rīcībai un, cerams, ir likusi izdarīt secinājumus arī politiskās elites pārstāvjiem.

Kopumā vērtējot, Biroja darba apjoms ir ievērojami palielinājies. Izmeklētāju un pārbaužu veicēju panākumi, sekmīgi atklājot arvien vairāk korupcijas vai interešu konflikta gadījumus, no vienas puses veicina iedzīvotāju uzticību Biroja darbībai, no otras puses – sabiedrībā nostiprinās pārliecība, ka vairs nav iespējama likuma pārkāpēju nesodāmība.

Par to, ka uzticība Biroja darbībai ir krietni cēlusies, liecina 2005.gadā veiktās Latvijas iedzīvotāju aptaujas dati. Nosaucot 10 godīgākās institūcijas sabiedrības pārstāvji to vidū min arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju.

Darba apjoms ievērojami pieaudzis arī saistībā ar Biroja amatpersonu pieņemto lēmumu administratīvo pārkāpumu lietās apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu. Ievērojot, ka administratīvi sodīto personu aktivitāte savu tiesisko interešu aizstāvēšanai augstākā iestādē un tiesā tikai palielinās, tiek prognozēts, ka darba apjoms nesamazināsies.

Vērtējot Biroja darbības apjomus, noteikti jāņem vērā arī tas, ka valstī pastāvīgi pieaug valsts amatpersonu skaits, attiecīgi – to personu loks, kuru darbības kontrole un uzraudzība ir Biroja kompetencē. Šobrīd tas jau ir sasniedzis gandrīz 70 000.

Vēl joprojām jāatzīst, ka Latvijas valsts pārvaldē un iedzīvotāju vidū valda zems tiesiskās apziņas līmenis un savu tiesību vai pienākumu nezināšana. Atsevišķu valsts amatpersonu vidū bieži vien konstatējama pavirša attieksme pret tām uzdotajiem pienākumiem, tām uzdoto pienākumu kontroles trūkums, attiecīgo darbības sfēru regulējošo normatīvo aktu nezināšana un dažkārt arī

nevēlēšanās ar tiem iepazīties. Tā, piemēram, valsts amatpersonas biežāk nezināšanas vai paviršības dēļ pieļauj savu valsts amatpersonas pienākumu pildīšanu interešu konflikta situācijā. To veicina arī vāja iestāžu iekšējā kontrole un tas, ka daudzu institūciju vadītāji nepilda tiem ar likumu noteiktos pienākumus interešu konflikta novēršanas jomā, līdz ar to netiek nodrošināta interešu konflikta un korupcijas novēršana.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008. gadam uzdevumi paredz katrā valsts un pašvaldības institūcijā izvērtēt iespējamus korupcijas riskus un ieviest iekšējos pretkorupcijas pasākumu plānus, tomēr Birojs savas darbības laikā ir pārliecinājies, ka vēl joprojām ir daudz tādu institūciju, kas pavirši izturas pret šo uzdevumu īstenošanu, jo dažkārt šie plāni ir izstrādāti formāli un nedarbojas kā efektīgs iekšējās kontroles mehānisms. Kā vienu no šķēršļiem efektīvas iekšējās sistēmas ieviešanai iestāžu vadītāji min finanšu resursu trūkumu, jo iekšējās kontroles sistēmas izveide ir saistīta ar papildus pasākumu veikšanu iestādē un papildus štata vietu izveidi.

Veicot pārbaudes, Birojs ir secinājis, ka vairākas tiesību aktu normas ir novecojušas un kļuvušas esošajai situācijai neatbilstošas, piemēram, likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”. Līdz ar to ir gadījumi, kad nepilnīga tiesiskā regulējuma dēļ vainīgās valsts amatpersonas nav iespējams saukt pie atbildības par pārkāpumu izdarīšanu, un tām izdodas izvairīties no soda.

Arī atsevišķu Krimināllikuma, Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma un likumu „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām” un „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms pašvaldību vēlēšanām” normu piemērošana tiesiskajā praksē sagādā lielas problēmas, un sabiedrībai rodas priekšstats, ka amatpersonu darbības paliks nesodītas un ka pie atbildības tiek saukti tikai trūcīgie un vājie, bet ne bagātie un stiprie. Tāpēc, lai pēc iespējas izvairītos no šādām situācijām, Birojs izstrādā grozījumus jau esošajos normatīvajos aktos, kā arī nāk klajā ar jauniem likumprojektiem, kas varētu sakārtot līdz šim neregulētās tiesību jomas.

Kopš Biroja darbības uzsākšanas 2003.gadā, ievērojami uzlabojusies politisko organizāciju (partiju) finanšu kontrole gan normatīvās bāzes pilnveidošanā, gan arī tās piemērošanā praksē. Partiju finanšu kontroles jomas sakārtošana ir bijusi viena no Biroja darbības prioritātēm. Līdzšinējos pētījumos tika norādīts, ka Latvijā pastāv samērā augsts „valsts sagrābšanas” līmenis – situācija, kad politiskās organizācijas, finansēšanas nepieciešamības rezultātā, nonāk ciešā atkarībā no dažādām ekonomiskajām interesēm, tāpēc tika pieņemti būtiski grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kas aizliedza juridisko personu ziedojumus partijām, kā arī tika noteikti partiju priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumi. Šo iemeslu dēļ 2005.gads bijis ļoti

nozīmīgs politisko organizāciju finanšu kontroles jomā, jo martā notika pirmās vēlēšanas pēc minēto grozījumu izdarīšanas.

Vēl viens nozīmīgs solis partiju finansēšanas sakārtošanā būtu Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma pieņemšana, kas joprojām kavējas. Likumprojektā tika noteikta kārtība, kādā plašsaziņas līdzekļi nodrošina deputātu kandidātu bezmaksas aģitāciju, izvieto priekšvēlēšanu aģitāciju priekšvēlēšanu periodā, kā arī, kas jo būtiski Birojam, nosaka slēptās priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes un kontroli.

Nākamajā 2006.gadā Birojs gatavojas īstenot plašu sabiedrības informēšanas kampaņu plašsaziņas līdzekļos. Tās mērķis būs gan sabiedrībā, gan amatpersonu vidū nostiprināt izpratni par korupcijas negatīvajām sekām, veicināt sabiedrības neiecietību pret kukuļņēmējiem un atturēt no iesaistīšanās nelegālu maksājumu veikšanā.

Papildus izglītojošiem pasākumiem, plānots veikt starptautiskās pieredzes apzināšanu par iespējām ieviest tādu tiesisko mehānismu, kas vērsts uz personu, kuras kandidē uz vadošajiem valsts amatpersonu amatiem, pārbaudi pirms iecelšanas amatā, tiks gatavoti priekšlikumi to cilvēku tiesiskajai aizsardzībai, kas ziņo par koruptīviem nodarījumiem, kā arī tiks veikts pētījums par iespējām pilnveidot normatīvos aktus, kas paredz atbildību par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā un kuru piemērošanai ir vairāki šķēršļi. Tiks turpināts darbs arī pie lobēšanas tiesiskā regulējuma pilnveides. Birojs plāno veikt iekšējās kontroles sistēmu un pretkorupcijas pasākumu efektivitātes novērtēšanu valsts un pašvaldību iestādēs.

Biroja statuss un funkcijas

Birojs ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas pilda likumā noteiktās funkcijas korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē.

Biroja funkcijas korupcijas novēršanā un sabiedrības izglītošanā

Korupcijas novēršanas jomā Birojs izstrādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģiju un valsts programmu, kā arī koordinē programmā minēto institūciju sadarbību, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu. Birojs izstrādā metodiku korupcijas novēršanai un apkarošanai valsts un pašvaldību iestādēs un privātajā sektorā. Birojs analizē valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, un iesniedz savus priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai.

Lai novērstu korupciju veicinošas normas, Birojs analizē normatīvos aktus un normatīvo aktu projektus, kā arī ierosina izdarīt tajos grozījumus, iesniedz priekšlikumus jaunu normatīvo aktu projektu izstrādāšanai.

Biroja funkcijas valsts amatpersonu interešu konflikta novēršanā

Birojs kontrolē interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā, kā arī normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto aizliegumu un papildu ierobežojumu ievērošanu. Konstatējot likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu pārkāpumus, Birojs sauc valsts amatpersonas pie administratīvās atbildības – izskata administratīvo pārkāpumu lietas un uzliek administratīvos sodus par administratīvajiem pārkāpumiem, kuru izskatīšana saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu ir piekritīga Birojam.

Biroja funkcijas politisko organizāciju finanšu kontrolē

Birojs kontrolē politisko organizāciju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildi un likumā noteiktajos gadījumos sauc vainīgās personas pie administratīvās atbildības. Birojs apkopo un analizē sagatavoto informāciju par partiju iesniegtajām finansiālās darbības deklarācijām, konstatētajiem pārkāpumiem to iesniegšanā un par likumā noteikto ierobežojumu neievērošanu. Ne retāk kā reizi gadā informē sabiedrību par atklātajiem politisko organizāciju

un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem to novēršanai.

Biroja funkcijas korupcijas apkarošanā

Lai atklātu Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus valsts institūciju dienestā, kā arī pārkāpumus politisko organizāciju finansēšanas jomā, Birojs veic izmeklēšanu un operatīvo darbību.

Biroja darbības rezultāti

2005.gadā Birojs turpina veiksmīgi uzsākto darbību korupcijas novēršanā un apkarošanā.

2005.gadā turpinājās nozīmīgs darbs fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanas nodrošināšanā. 2005.gada 29.septembra Ministru kabineta sēdē tika akceptēta Biroja vadītās darba grupas izstrādātā koncepcija „Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu”, atbalstot koncepcijas risinājuma otro variantu, kas paredz vispārējās ikgadējās ienākumu deklarēšanas ieviešanu. Valdības atbalstītā varianta īstenošana veicinātu fizisko personu ienākumu gūšanas un mantiskā stāvokļa efektīvu kontroli. Pārskata periodā Biroja vadība darba grupas piedāvātos risinājumus apsprieda, tiekoties ar vairākiem ministriem, Valsts ieņēmumu dienesta vadību. Ar koncepcijas projektu tika iepazīstināta arī Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga.

Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas tikšanās ar Biroja priekšnieku Alekseju Loskutovu
Foto: Agnese Gulbe, LETA

2005.gadā saskaņā ar valdības doto uzdevumu Birojs izstrādājis Vēlētāju apvienību finansēšanas likumprojektu un vairākus citus normatīvo aktu projektus, kas nosaka vēlētāju apvienību finansēšanas kārtību un kas vērsti uz to, lai novērstu nevienlīdzību starp partijām un vēlētāju apvienībām pašvaldību vēlēšanās.

Biroja vadītā darba grupa izstrādāja Valsts un pašvaldības mantas iznomāšanas likumprojektu, kura mērķis ieviest detalizētu regulējumu valsts un pašvaldības mantas iznomāšanā.

2005.gadā risināti būtiski likumdošanas jautājumi, kas saistīti ar Latvijas pievienošanos vairākām starptautiskām konvencijām – Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijai, Eiropas Padomes Krimināltiesību konvencijas papildprotokolam un Eiropas Padomes Civiltiesību pretkorupcijas konvencijai.

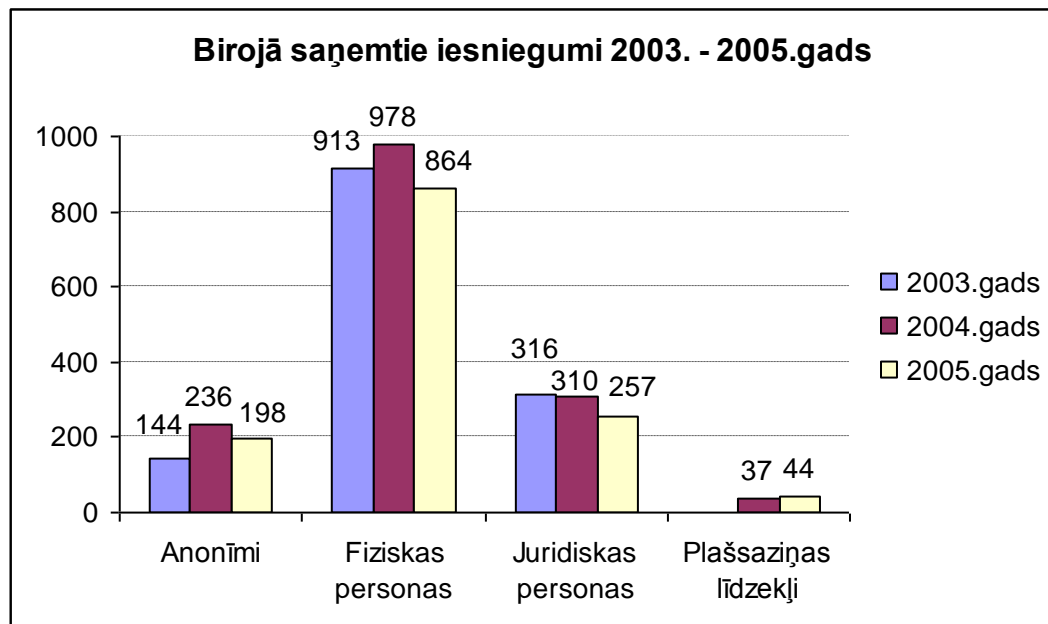
2005.gadā Birojs par ārējiem tiesību aktu projektiem sniedzis 202 atzinumus. Saeimas komisijām Birojs ir sniedzis savus priekšlikumus par 15 likumprojektiem. Sniedzot priekšlikumus Publisko iepirkumu likumprojektam, Birojs norādījis uz korupcijas un valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu izšķērdēšanas riska palielināšanos gadījumā, ja likums tiks attiecināts tikai uz iepirkuma procedūrām sākot ar līgumcenu no 10 000 LVL pašreizējo 1 000 LVL vietā. Birojs rosina samazināt likumprojektā noteiktās līgumcenas robežu vai arī noteikt atsevišķu kārtību tam, kā tiks veikti iepirkumi līdz 10 000 LVL. Birojs arī uzskata, ka Iepirkumu uzraudzības birojam, veicot iepirkuma procedūru organizēšanas uzraudzību, atklājot pārkāpumus iepirkumu jomā, par kuriem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā ir paredzēta administratīvā atbildība, ir jā sastāda administratīvo pārkāpumu protokoli.

Birojs savus priekšlikumus sniedzis arī par grozījumiem Būvniecības likumā un Administratīvo pārkāpumu kodeksā saistībā ar būvniecības noteikumu pārkāpumiem, par grozījumiem likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”. Birojs izstrādāja jaunu likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” redakciju, lai novērstu konstatētās pretrunas un likuma normu atšķirīgas interpretācijas iespējas.

Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – ES) *Phare* projekta „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja institucionālās un profesionālās kapacitātes celšana” īstenošanas ietvaros 2005.gadā tika noslēgti 15 līgumi ar dažādiem uzņēmumiem, saskaņā ar kuriem jau 2005.gada nogalē tika papildināts Biroja materiāltehnikais nodrošinājums korupcijas novēršanas un apkarošanas spēju stiprināšanai par kopējo summu apmēram 160 000 LVL.

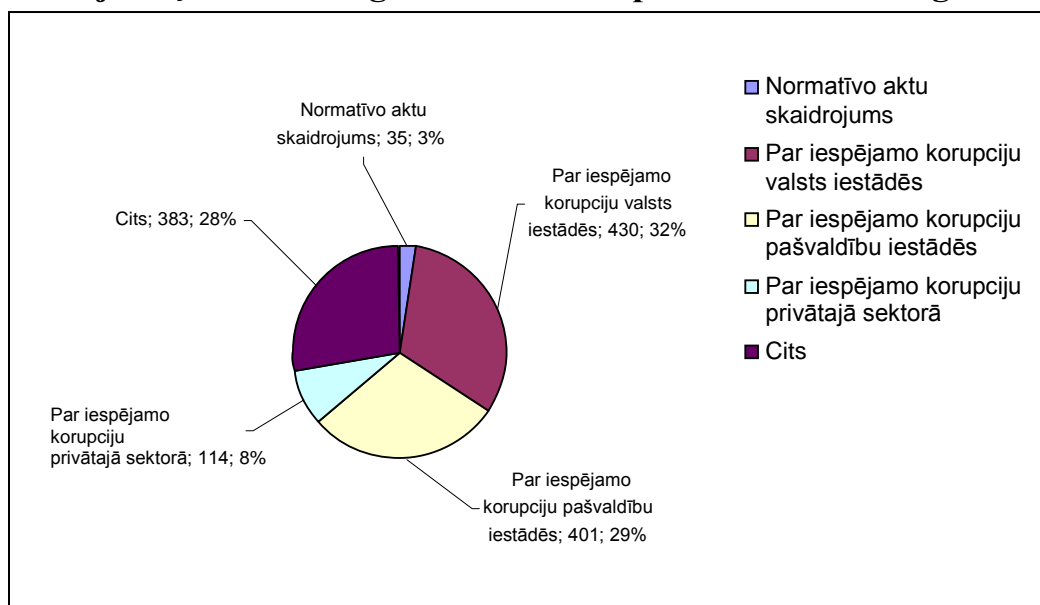
2005.gadā Birojs nosūtījis 9946 dokumentus valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām. Biroja lietvedībā saņemti un reģistrēti 8642 dokumenti, no tiem **257** juridisku personu iesniegumi, **864** fizisku personu iesniegumi un 198 anonīmi iesniegumi par iespējamām koruptīvām darbībām valsts amatpersonu darbībā vai ar lūgumu sniegt normatīvo aktu skaidrojumu, bet 44 gadījumos Birojs pārbaudi uzsācis, balstoties uz plašsaziņas līdzekļos publicētām ziņām.

1.Attēls Birojā saņemtie iesniegumi 2003. – 2005.gads

No Birojā izskatītajiem iesniegumiem visvairāk iesniegumos minētas norādes uz iespējamu korupciju valsts iestādēs (430 iesniegumi), gandrīz tikpat iesniegumos (401) norādīts uz pārkāpumiem pašvaldību amatpersonu darbībā, savukārt, par iespējamām nelikumībām privātajā sektorā ziņas saņemtas tikai 114 gadījumos, bet tiesību normu skaidrojums Birojam lūgts 35 reizes, pārējie 383 iesniegumi bijuši par cita veida pārkāpumiem.

2.Attēls Birojā saņemto iesniegumu struktūra pēc to satura 2005.gadā

Biroja Ziņojumu centrs 2005.gadā pieņēmis 276 apmeklētājus, 1514 reizes saņēmis informāciju pa bezmaksas tālruņa līniju (**8002070**), 17 gadījumos

bija sniegta informācija par pārkāpumu vai noziedzīgu nodarījumu sastāva pazīmēm, kas piekritīgi Biroja vai citu iestāžu kompetencei.

Darbības rezultāti korupcijas novēršanā

Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģijas un programmas īstenošana

2005.gadā Birojs daudz paveicis korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts politikas īstenošanā, koordinējot Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004.–2008.gadam (turpmāk tekstā – Valsts programma) uzdevumu izpildi.

Lai nodrošinātu Valsts programmā noteikto uzdevumu izpildi, Birojs apkopojis aptuveni 208 valsts un pašvaldības iestāžu organizatoriskos pretkorupcijas pasākumu plānus un sagatavojis pārskatu par to ieviešanu. Pretkorupcijas pasākumu plāni Veselības ministrijas padotībā esošajās iestādēs un Valsts policijā tika apspriesti arī Biroja Sabiedriskajā konsultatīvajā padomē.

Saskaņā ar Valsts programmu vairākas iestādes, t.sk. visas ministrijas, uzsākušas ētikas kodeksu (vai uzvedības noteikumu) izstrādi vai to pilnveidošanu un iekšējo normatīvo aktu sakārtošanu.

Birojs ir sagatavojis Informatīvo ziņojumu „Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam īstenošana”, kurā ir apkopota informācija par Valsts programmas uzdevumu izpildi laika posmā no tās apstiprināšanas 2004.gada 3.augustā līdz 2005. gada 31.oktobrim, kā arī par citiem uzdevumiem, kas uzskatāmi par izpildītiem.

Birojs apkopojis informāciju par 100 Valsts programmas uzdevumiem. Pavisam kopā izpildīti 30 uzdevumi, pastāvīgi tiek pildīti 38 uzdevumi, 23 uzdevumi izpildīti daļēji vai to izpilde uzsākta, 9 uzdevumi nav izpildīti ierobežoto laika vai finanšu resursu dēļ. Kopš Valsts programmas apstiprināšanas ir izpildītas 2/3 no visiem programmā ietvertajiem uzdevumiem.

Starp izpildītajiem Valsts programmas uzdevumiem atzīmējami četri būtiskākie:

- 2005.gada 15.decembrī Saeimā, pieņemot grozījumus likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, precizēta iepirkumu komisijas locekļu atbildība, konkrēti nosakot, ka publiskā iepirkuma komisijas loceklis atzīstams par valsts amatpersonu un viņiem ir saistoši likumā noteiktie ierobežojumi un aizliegumi. Arī līdz šim lielākoties šīm personām jau tika piemērots valsts amatpersonas statuss. Ar šiem grozījumiem tiks novērsti līdzšinējie strīdi par iepirkuma komisijas locekļu atbilstību valsts amatpersonas statusam ar atsevišķu

iestāžu vadītājiem, kuri iepirkumu komisijas locekļus neiekļāva valsts amatpersonu sarakstos.

- Izpildot Valsts programmas uzdevumu par personu ienākumu un izdevumu kontroles sistēmas pilnveidošanas iespējām, lai novērstu un atklātu ar korupciju saistītus gadījumus, starpinstitūciju darba grupa Biroja vadībā izstrādāja koncepciju „Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu”. Ministru kabineta rīkojuma projekts un koncepcijas projekts „Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu” (29.09.2005. pieņemts Ministru kabineta sēdē). 2005. gada 2. maijā Birojs rīkoja preses konferenci, kurā plašsaziņas līdzekļu pārstāvji tika iepazīstināti ar koncepcijas ieviešanas ekonomisko efektu. Pēc Biroja pasūtījuma Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūts, ekonomikas doktores Raitas Karnītes vadībā un Banku augstskolas docents, LU Juridiskās fakultātes doktorants Jānis Grasis veica koncepcijas projekta „Par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu” ieviešanas ekonomisko novērtējumu, kā rezultātā nonāca pie secinājuma – koncepcijas ieviešanas potenciālais tiešais ekonomiskais efekts būtu vairāki simti miljoni latu gadā līdz šim neiekasētā iedzīvotāju ienākumu nodokļu veidā, kas vairākkārtīgi kompensētu koncepcijas īstenošanai nepieciešamās izmaksas. Koncepcijā definētās problēmas fizisko personu ienākumu kontrolē ir cēlonis arī nozīmīgai problēmai korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā Latvijā, kas saistīta ar apgrūtinātām iespējām noskaidrot valsts amatpersonu vai to radnieku īpašumu un ienākumu izcelsmes likumību tajos gadījumos, kad tiek norādīti nepārbaudāmi vai pietiekami seni izcelsmes avoti. Tāpēc uzlabojot visu fizisko personu ienākumu deklarēšanas sistēmu, vienlaikus tiks nodrošināta iespēja efektīvi noskaidrot valsts amatpersonu un to radnieku patieso mantisko stāvokli, kā arī viņu īpašumu un ienākumu izcelsmes likumību. Kaut gan kopš 1995.gada pakāpeniski ieviesta stingra deklarēšanas sistēma attiecībā uz valsts amatpersonām, tomēr nereti, skaidrojot savu ienākumu izcelsmi, amatpersonas izmanto trūkumus normatīvajos aktos un izvairās no patiesā mantiskā stāvokļa norādīšanas.
- Saistībā ar Valsts programmas 55.uzdevuma „Korupcijas novēršana publisko pakalpojumu sfērā (ārstniecībā, izglītošanā, revīzijā un auditā, ekspertīzē, advokatūrā)” izpildi 2005.gada 22.septembrī Saeimā 2.lasījumā izskatīti likumprojekti "Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" un "Grozījums Krimināllikumā". Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredz noteikt administratīvo

atbildību ārstniecības personai par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu apzināti prettiesisku saņemšanu par ārstniecības pakalpojumu sniegšanu. Savukārt Grozījumi Krimināllikumā nodrošinās, ka par neoficiālu maksājumu pieprasīšanu un apzināti prettiesisku pieņemšanu pie kriminālatbildības varēs saukt arī ārstniecības personas.

- Pabeigts darbs pie iestāžu organizatorisko pretkorupcijas pasākumu plānu izstrādes. Organizatoriskie pretkorupcijas pasākumu plāni izstrādāti gandrīz visās iestādēs un turpmākās darbības tiks vērstas uz šo plānu aktualizēšanu. Pretkorupcijas pasākumu organizatoriskā plāna mērķis ir novērst korupciju un samazināt korupcijas risku iespējamību konkrētā iestādē, precīzi formulējot nepieciešamos pasākumus to novēršanai. Veidojot pretkorupcijas pasākumu plānu, ir jāizvērtē korupcijas riska samazināšanas iespējas iestādes darbībā, iekļaujot arī tādus uzdevumus, kas nodrošina likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasību ievērošanu iestādē.

Vienlaikus gan jāatzīst, ka pastāv arī grūtības šī uzdevuma izpildē. Tā sekmīgai īstenošanai nepieciešami papildus finanšu līdzekļi iekšējās kontroles stiprināšanai iestādēs, kā arī iestāžu vadības apmācībai.

Pašlaik kavējas Valsts programmas uzdevuma izpilde, kas saistīta ar normatīvo aktu pilnveidošanu par iepirkumu procedūras pārkāpumiem vainīgo personu saukšanai pie atbildības. Ministru kabinetā nav iesniegti likumprojekti par grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (par Valsts programmas uzdevuma izpildi atbildīgā institūcija – Finanšu ministrija). Birojs ierosināja paplašināt Iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk tekstā – IUB) kompetenci un noteikt, ka šīs iestādes kompetencē ietilpst arī saukšana pie administratīvās atbildības par pārkāpumiem iepirkumu procedūrā. Savu priekšlikumu Birojs pamato ar to, ka IUB funkcijās jau šobrīd ietilpst pasūtītāju un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju veikto iepirkuma procedūru uzraudzība, lai tās atbilstu normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Līdz ar to atklājot pārkāpumus iepirkumu jomā, par kuriem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēta administratīvā atbildība, tieši IUB būtu jā sastāda administratīvo pārkāpumu protokolus un jāsauc personas pie likumā noteiktās atbildības.

Atskaites periodā nav izpildīts uzdevums, kas saistīts ar valsts iestāžu un pašvaldību darbinieku izglītošanu par sabiedrības informēšanu budžeta veidošanas un izpildes jautājumos, jo minēto apmācības programmu izveidošanai un realizēšanai nav piešķirts finansējums (atbildīgā institūcija – Valsts administrācijas skola).

Aizkavējusies arī Valsts programmas uzdevuma izpilde par Administratīvā procesa likuma normu skaidrošanu. Tā kā darba grupa izstrādā priekšlikumus

Administratīvā procesa likuma grozījumiem, nav izdoti Administratīvā procesa likuma komentāri. Likumprojekts ir apjomīgs un tā normu komentāru sagatavošana ir uzskatāma par lietderīgu tikai pēc grozījumu pieņemšanas Saeimā (atbildīgā institūcija – Finanšu ministrija).

Visbiežāk institūciju minētā problēma Valsts programmas uzdevumu izpildē ir nepietiekamie finanšu resursi un laika trūkums, atsevišķos gadījumos – arī neskaidrība par uzdevumu izpildi. Ierobežotie finanšu resursi pārsvarā liedz īstenot tos uzdevumus, kas saistīti ar bezmaksas bukletu un informatīvo materiālu sagatavošanu, kā arī lektoru piesaisti apmācībām un rokasgrāmatu izstrādi.

2005.gada 6.decembrī Informatīvais ziņojums tika iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā. 2005.gada 22.decembrī Informatīvais ziņojums nosūtīts visiem Ministru kabineta locekļiem un Ministru kabineta sēdes dalībniekiem, kas sēdē piedalās ar padomdevēja tiesībām, zināšanai (bez izskatīšanas Ministru kabineta sēdē).

Tā kā Latvijā joprojām pastāv korupcijas riski lobēšanas jomā, ar Ministru prezidenta rīkojumu ir izveidota starpinstitūciju darba grupa Biroja vadībā, lai saskaņā ar Valsts programmā ietvertajiem uzdevumiem izstrādātu koncepcijas projektu lobēšanas tiesiskā regulējuma pilnveidošanai. Darba grupas sastāvā ir pārstāvji no Tieslietu ministrijas Administratīvo un krimināltiesību departamenta, Valsts kancelejas Politikas koordinācijas departamenta, Saeimas Korupcijas, kontrabandas un organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas uzraudzības komisijas, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Consensus PR" un Sabiedriskās politikas centra „Providus”.

Koruptīvo tiesībpārkāpumu analīzes jomā Birojs apkopojis informāciju no 23 institūcijām par koruptīvajiem disciplinārajiem pārkāpumiem, kā arī sagatavojis pārskatu par likumpārkāpumiem valsts institūciju dienestā 2003. – 2004.gadā.

Valsts amatpersonu interešu konfliktu novēršana

Pārskata periodā no 2005.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim Birojs izvērtēšanai saņēmis **712** iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamiem likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu pārkāpumiem, kas ir par 142 iesniegumiem vairāk nekā 2004.gadā un par 217 vairāk nekā 2003.gadā, darbinieku skaitam nodaļā, kas kontrolē minētā likuma izpildi, kā arī citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto papildu ierobežojumu ievērošanu, saglabājoties nemainīgam – vidēji **14**. Sagatavotas atbildes uz **474** iesniegumiem un sūdzībām, veikta **231** pārbaude dažādās valsts un pašvaldību institūcijās.

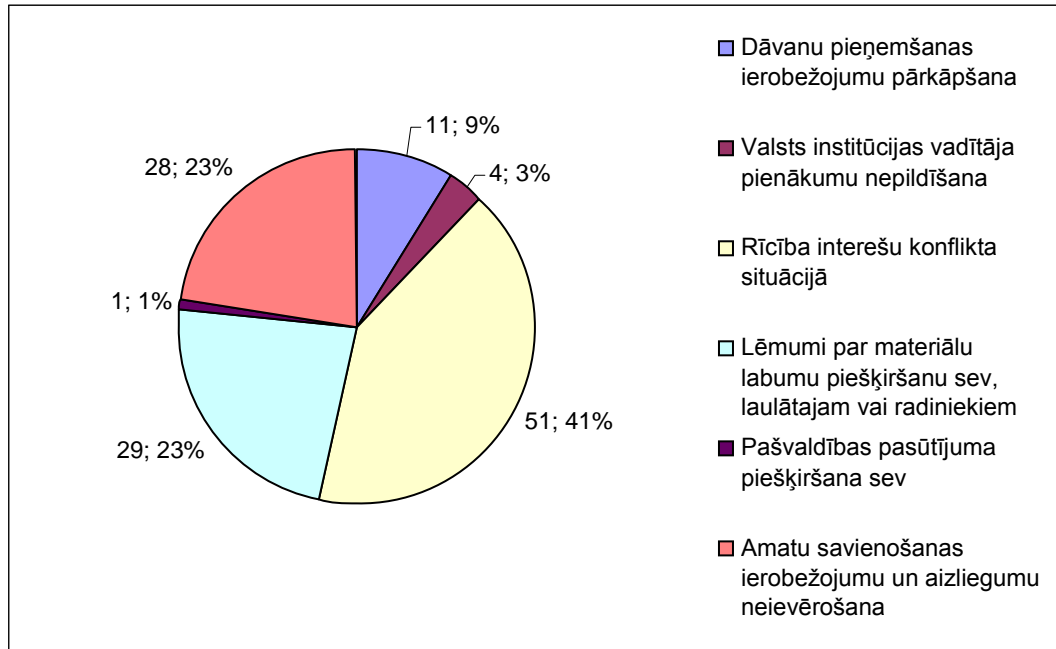
Izskatot iedzīvotāju iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamo darbību interešu konflikta situācijā, vienlaicīgi pārbaudītas arī šo amatpersonu deklarācijas. Veicot minētās pārbaudes, no Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) (kā arī izmantojot VID valsts amatpersonu deklarāciju datu bāzi „VADIS”) pieprasītas **1096** un pārbaudītas **843** deklarācijas, kopumā izvērtējot **522** amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2005.gadā pieaug administratīvi sodīto valsts amatpersonu skaits (2004.gadā – 74, 2003.gadā – 18). No 2005.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim par likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu pie administratīvās atbildības sauktas un ar naudas sodu sodītas **109** valsts amatpersonas, kopējais naudas sodu apjoms – **77050 LVL**, no tām **28** valsts amatpersonas ir pārsūdzējušas Biroja pieņemto lēmumu. **4** gadījumos saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 275. panta pirmās daļas 2. punktu tika pieņemts lēmums izbeigt lietvedību administratīvo pārkāpumu lietā. Savukārt, **11** amatpersonām saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21. pantu izteikts mutvārdu aizrādījums.

Administratīvais pārkāpums valsts amatpersonu darbībā saistībā ar likumā noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpumiem konstatēts vēl **11** gadījumos, taču, ņemot vērā to, ka no administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīža bija pagājis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37. pantā noteiktais administratīvā soda uzlikšanas termiņš – viens gads, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā saskaņā ar šā kodeksa 239. panta 7. punktu nevarēja uzsākt, tāpēc šajos gadījumos minētās valsts amatpersonas, kuras pieļāvušas likuma pārkāpumus, rakstiski brīdinātas par atkārtota pārkāpuma nepieļaujamību.

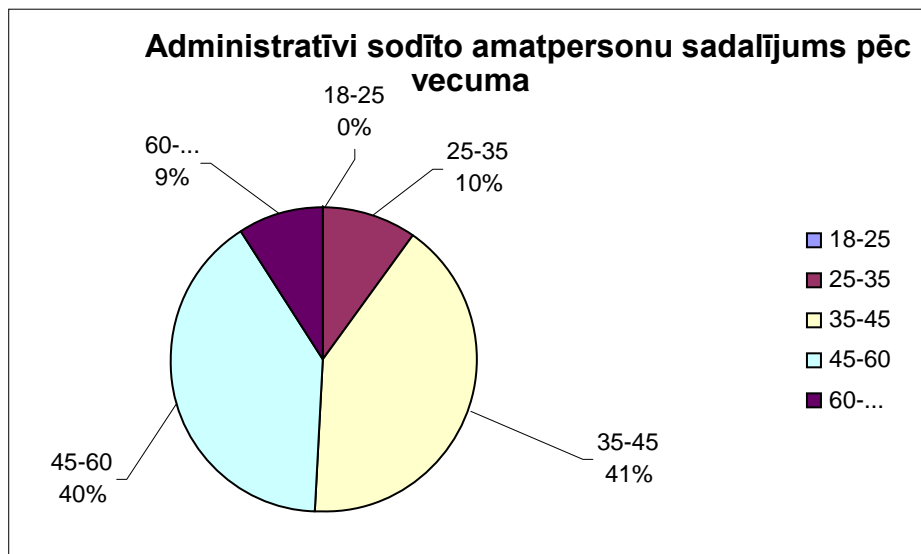
3.Attēls Konstatēto pārkāpumu struktūra 2005.gadā

Valsts amatpersonas galvenokārt administratīvi sodītas par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 11.panta pirmās daļas noteikumu neievērošanu, kas nosaka, ka valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti. Raksturīgākie pārkāpumi – prēmiju piešķiršana pašiem sev vai saviem radniekiem, kontroles vai uzraudzības funkciju veikšana jautājumos, kuros šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījuma partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti (piemēram, pieņemot darbā radniekus, kas atrodas valsts amatpersonas tiešā pakļautībā, līgumu slēgšana ar radniekam vai darījuma partnerim piederošu uzņēmumu).

Vēl viens raksturīgs pārkāpums ir valsts amatpersonām noteikto speciālo valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu pārkāpšana, kas noteikti likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.pantā.

4.Attēls Administratīvi sodīto amatpersonu sadalījums pēc vecuma

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30.pantu, kas nosaka, ka par minētā likuma pārkāpumiem valsts amatpersonai iestājas arī civiltiesiskā atbildība, t.i., ienākumi un mantiskie labumi, kas gūti, pārkāpjot likumā noteiktos ierobežojumus, ir piekritīgi valstij, **36** valsts amatpersonām lūgts labprātīgi atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus **11 479,60 LVL** apmērā. 2005.gadā valstij nodarītos zaudējumus atlīdzinājušas **7** amatpersonas **6 651,57 LVL** apmērā.

Par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijās **11** gadījumos informācija nosūtīta VID šo amatpersonu saukšanai pie administratīvās atbildības.

Pārbaudot valsts amatpersonu ienākumu atbilstību izdevumiem, konstatēts, ka **31** gadījumā valsts amatpersonu un viņu radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem, tāpēc pārbaudes materiāli par 31 personu nosūtīti VID šo personu ienākumu likumības pārbaudei saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 22. pantu. Šajā atskaites periodā VID pēc Biroja ierosinājuma jau uzsācis iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu **19** personām. Ienākuma nodokļa audita rezultātā VID pieņēma lēmumus par papildus nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu fiziskām un juridiskām personām kopumā **28 059,20 LVL** apmērā.

Pārbaudot valsts amatpersonu darbības atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, **25** gadījumos valsts amatpersonu darbībās saskatītas iespējamā noziedzīga nodarījuma pazīmes un pārbaudes materiāli nodoti Biroja korupcijas apkarošanas blokam izvērtēšanai un tālākas pārbaudes veikšanai. Pēc materiālu nodošanas Biroja Izmeklēšanas nodaļai, atskaites periodā tika uzsākti **2** kriminālprocesi.

Pārbaudes materiāli par **29** valsts un pašvaldības institūcijās konstatētajiem faktiem nosūtīti VID, lai tas atbilstoši savai kompetencei veiktu pārbaudi, vai šajās institūcijās strādājošo amatpersonu neiekļaušana valsts amatpersonu sarakstos ir bijusi atbilstoša likuma prasībām un nodrošinātu to, lai visas valsts amatpersonas iesniegtu valsts amatpersonu deklarācijas. Minēto pārbaūžu rezultātā valsts amatpersonu sarakstos papildus iekļautas **32** valsts amatpersonas, savukārt, VID par personu neiekļaušanu valsts amatpersonu sarakstos minētajā atskaites periodā sodīja **6** valsts vai pašvaldības institūciju vadītājus.

Konstatējot valsts amatpersonu darbībās tādu normatīvo aktu pārkāpumus, kuru izvērtēšana nav Biroja kompetencē, **98** gadījumos informācija nosūtīta kompetentām institūcijām (Valsts kontrolei, Finanšu ministrijai, Valsts ieņēmumu dienestam, Valsts civildienesta pārvaldei, Valsts darba inspekcijai, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai, Iekšlietu ministrijas Ieslodzījumu vietu pārvaldei, Aizsardzības ministrijai, Drošības policijai, u.c. valsts institūcijām) pārbaudes veikšanai un atzinuma sniegšanai.

Veicot pārbaudes un analizējot normatīvos aktus, Birojs konstatējis gadījumus, kad nepietiekoša tiesiskā regulējuma rezultātā valsts iestāžu un pašvaldību pieņemtie lēmumi par īpašuma iznomāšanu ne vienmēr atbilst sabiedrības interesēm, bet var tikt pieņemti, ievērojot tikai kāda atsevišķa pretendenta intereses. Analizējot pašreizējo situāciju, darba grupa Biroja priekšnieka vietnieka Alvja Vilka vadībā secināja, ka spēkā esošais normatīvo aktu regulējums nav pietiekams – netiek skaidri noteikta mantas iznomāšanas kārtība, atklātības princips un pretendentu izraudzīšanas kritēriji, tādējādi nenodrošinot vienveidīgu praksi valsts un pašvaldības mantas iznomāšanā, atklātību un vienlīdzību starp potenciālajiem mantas iznomāšanas pretendentiem, tāpēc darba grupa izstrādāja Valsts un pašvaldības mantas iznomāšanas likumprojektu, kas 2005.gada 27.jūlijā tika izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē. Likumprojekts paredz noteikt valsts un pašvaldības mantas iznomāšanas kārtību: nomas tiesību piešķiršanas metodes, lēmumu par mantas iznomāšanu pieņemšanas kārtību, informācijas par iznomājamo mantu un iespējām to iznomāt publiskošanu, valsts vai pašvaldības mantas nomas tiesību piešķiršanu izsolē vai piedāvājumu konkursā galvenos noteikumus, noteikt atbildīgos par iznomāšanu un ierobežojumus iznomāšanas komisiju amatpersonām.

Likumprojekta izstrādē piedalījušies pārstāvji no Ekonomikas ministrijas, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Rīgas domes un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, kā arī pārstāvji no Latvijas Pašvaldības savienības.

2005.gadā tika sagatavoti arī grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, bet tā kā tie bija ļoti plaši, likumprojekts tika nodots Birojam atpakaļ atkārtotai izvērtēšanai, kā rezultātā tiek izstrādāts jauns Interešu konflikta novēršanas likums, kurā tiks novērstas Biroja darbības laikā identificētās neprecizitātes spēkā esošajā likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” un likuma normu dažādās interpretācijas iespējas, precizējot un papildinot likumā lietotos terminus.

Sabiedrības informēšana un izglītošana

2005.gadā izplatīti 104 paziņojumi presei un rīkotas 6 preses konferences un 1 publiska diskusija. Veicot amatpersonu izglītošanu, Biroja darbinieki piedalījušies 56 mācību semināros. Biroja vadība regulāri sniedz intervijas un komentārus plašsaziņas līdzekļiem un informācijas aģentūrām, kā arī piedalās radio un televīzijas raidījumos.

Biroja priekšnieks Aleksis Loskutovs pēc Saeimas Korupcijas, kontrabandas un organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas uzraudzības komisijas sēdes sniedz interviju plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem

Foto: Normunds Mežiņš, AFI

2005.gada 12. janvārī Birojs rīkoja preses konferenci, kurā masu mediju pārstāvji tika informēti par identificētajām problēmām un piedāvātajiem variantiem ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanai Latvijā. Preses konferencē bez Biroja pārstāvjiem piedalījās arī Saeimas Korupcijas, kontrabandas un organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas uzraudzības komisijas priekšsēdētāja Linda Mūrniece, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienesta priekšnieks Viesturs Burkāns un Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes priekšsēdētājs Valts Kalniņš.

2005. gada 20. janvārī tika rīkots seminārs politisko organizāciju (partiju) un to apvienību pārstāvjiem, kurā tika sniegta informācija par ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas, gada pārskata, priekšvēlēšanu izdevumu deklarācijas, kā arī vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību.

Seminārs tika organizēts ar nolūku veicināt vienotu izpratni starp Biroju un politisko organizāciju pārstāvjiem deklarācijās norādāmās informācijas sniegšanā, jo līdz tam vēl nebija apstiprināts Ministru kabineta noteikumu projekts, kas paredz vienotu politisko organizāciju (partiju) ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas, priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarācijas, vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas, paziņojuma par plānotajiem vēlēšanu

izdevumiem un ziņojuma par dāvinājumiem iesniegšanas, aizpildīšanas un publicēšanas kārtību, kā arī nosaka vienotu veidlapu formu. Minētie Ministru kabineta noteikumi tika pieņemti 2005. gada 22. martā.

2005. gada 23. februārī notika preses konference, kurā mediju pārstāvji tika iepazīstināti ar janvārī veiktās Latvijas iedzīvotāju aptaujas rezultātiem par korupcijas jautājumiem. Tās rezultāti atspoguļo Latvijas iedzīvotāju pieredzi saskarsmē ar korupcijas problēmām un veidiem dažādās valsts un pašvaldību pārraudzītajās jomās, piemēram, veselības aprūpē, policijā.

2005. gada 2. marta preses konferencē žurnālisti tika informēti par konstatētajiem partiju finansēšanas noteikumu pārkāpumiem finansiālās darbības deklarācijās par 2003. gadu, kā arī Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarācijās un Eiropas Parlamenta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijās.

2005.gada 14.septembrī Birojs rīkoja Ārvalstu padomnieku grupas (*Foreign Advisory Panel*) sanākumi, kurā vēstniecību, pārstāvniecību un starptautisko organizāciju pārstāvji Latvijā tika iepazīstināti ar Biroja darbības rezultātiem un sasniegumiem Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam uzdevumu īstenošanā. Ārvalstu padomnieku grupas sanāksmē vairāku valstu vēstnieki atzinīgi novērtēja Biroja piedāvāto variantu fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles jomā, kā arī panākumi, nosakot atbildību publisko pakalpojumu sniedzējiem.

2005.gada 27.septembrī Saeimas Sarkanajā zālē tika rīkota publiska diskusija par lobēšanas tiesiskā regulējuma nepieciešamību un tā ieviešanu Latvijā, kurā piedalījās arī ārvalstu eksperts lobēšanas jautājumos Kristiāns de Fulē (*Christian D. de Fouloy*). Eksperts skaidroja, ka lobēšana ir demokrātiskā valstī atļauta valsts un pašvaldību institūciju lēmumu ietekmēšana personas interesēs. Lielākā problēma Latvijā ir atklātības trūkums šajā jomā, kura persona kādas jomas pārstāvju interesēs ir centusies panākt viena vai otra lēmuma pieņemšanu.

2005. gada 9.decembrī, Starptautiskajā pretkorupcijas dienā, Birojs rīkoja preses konferenci, kurā plašsaziņas līdzekļu pārstāvji tika iepazīstināti ar korupcijas novēršanas efektivitāti Latvijā. Īpaši tika izcelts fakts, ka 2005.gada 1.decembrī stājās spēkā likums par Latvijas pievienošanos Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Pretkorupcijas konvencijai un 2005.gada 14. decembrī konvencija stājās spēkā arī starptautiski, jo to ir ratificējušas jau vairāk nekā 30 pasaules valstis. Ņemot vērā 2005.gada ANO pretkorupcijas kampaņas devīzi „Tu vari apturēt korupciju”, Birojs, izsūtot informatīvos materiālus aptuveni 130 gan pašvaldību, gan valsts institūciju amatpersonām, ir aicinājis aktīvi rīkoties un informēt sabiedrību par iespējam ziņot par koruptīviem gadījumiem.

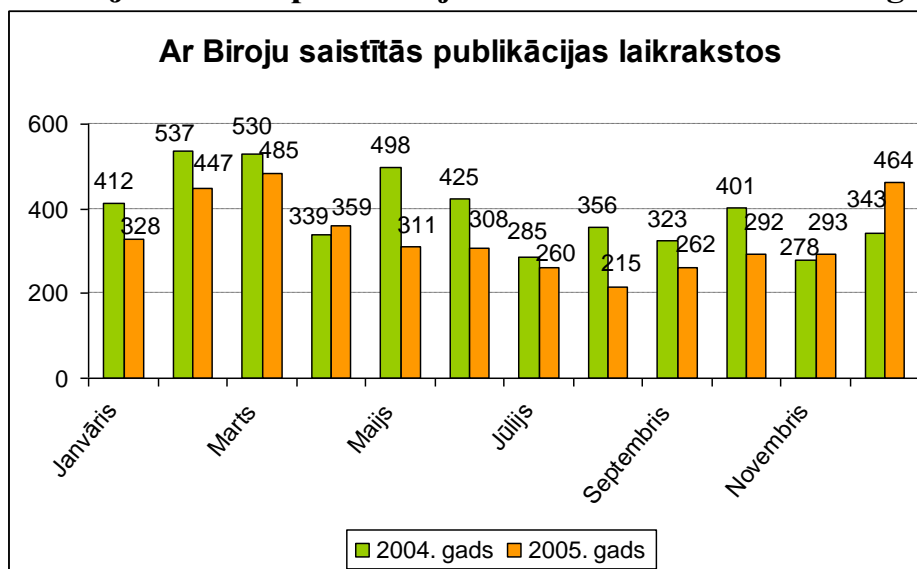
2005.gadā Birojs aktīvi turpina valsts un pašvaldību amatpersonu izglītošanu par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu, dažādu apmācības ietvaros aptverot vismaz 800 cilvēku lielu amatpersonu auditoriju.

Vislielākais darbs tieši šajā laikposmā bija izglītības iestādēs strādājošo valsts amatpersonu izglītošana par lēmumu pieņemšanas ierobežojumiem attiecībā uz saviem radniekiem, jo ļoti daudzās gan vidējās, gan augstākajās mācību iestādēs vadītāju pakļautībā strādā viņu radnieki. Tas izraisīja pat ļoti asas debates, jo amatpersonas bieži vien atsakās atzīt, ka viņu objektivitāte lēmumu pieņemšanā šajās situācijās varētu tikt apšaubīta.

Plašas diskusijas par interešu konflikta rašanos un tā novēršanu raisījās Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) seminārā un seminārā Banku augstskolas pārstāvjiem. Nozīmīga diskusija notikusi ar Augstskolu rektoru padomi par valsts amatpersonas statusa piemērošanu augstskolu senāta locekļiem, kur diemžēl vienota izpratne vēl joprojām nav panākta, jo netiek piemērots valsts amatpersonas statuss personām, kas lemj par finanšu līdzekļu izlietojumu šajās institūcijās.

Vairāki semināri notikuši Valsts ieņēmumu dienesta reģionālo iestāžu amatpersonām par iestādes iekšējo korupcijas risku identificēšanu un novēršanu. Semināri par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu notikuši arī Latvijas valsts robezsardzē, Lauku atbalsta dienesta ierēdņiem, kā arī Veselības ministrijā – slimnīcu vadītājiem un ministrijas padotības iestāžu darbiniekiem.

5.Attēls Ar Biroju saistītās publikācijas laikrakstos 2004. – 2005.gadā

Avots: SIA „Lursoft IT”

Sabiedrībai ir pieejama Biroja interneta mājas lapa – <http://www.knab.gov.lv>. Mājas lapā regulāri tiek ievietota aktuāla informācija latviešu un angļu valodās, pamatinformācija ir pieejama arī krievu valodā. Mājas lapā ir pieejama politisko partiju finansējuma datu bāze, kurā ir iespējams vienkārši un ātri atlasīt informāciju par dāvinājumiem, ziedojumiem partijām, to apmēru un veidiem, u.c. informāciju. Par Biroja kompetencē esošajiem jautājumiem interesenti var iesniegt aktuālos jautājumus un saņemt atbildes. Līdz šim jautājumi tiek uzdoti galvenokārt par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu dažādās situācijās, piemēram, vai pašvaldības domes deputāts vienlaicīgi var būt arī pašvaldības uzņēmuma vadītājs un domes komisijas vadītājs, vai pašvaldības deputāts padomes sēdē drīkst balsot par sevi, ievēlot sevi komisijā un nosakot komisijas locekļu (paša) darba samaksu par darbu komisijā? Sākot ar 2005.gada novembri mājas lapā tiek publicēta informācija par Biroja pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās, norādot administratīvi sodītās amatpersonas, aprakstot administratīvā pārkāpuma būtību un piemēroto administratīvo sodu. Mājas lapā ir arī pieejami tiesību akti un starptautiskie dokumenti, citi informatīvie materiāli.

2005.gadā Birojs sagatavojis informatīvu pārskatu „Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā un par tiem tiesātās personas. Administratīvie pārkāpumi korupcijas novēršanas jomā. Administratīvie pārkāpumi partiju finansēšanas jomā, 2003. – 2004.gads”, kurā ir apkopota informācija par Krimināllikumā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, parādīta to dinamika, īpatsvars visu noziedzīgo nodarījumu kopskaitā, to teritoriālā struktūra un citi rādītāji. Izdevumā atspoguļots tiesību aizsardzības institūciju darbs korupcijas apkarošanas jomā, apkopoti dati par krimināllietās pieņemtajiem lēmumiem un reģistrētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Lai sniegtu vispusīgu informāciju par pārkāpumiem korupcijas jomā, izdevumā apkopoti dati arī par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pantu piemērošanas praksi, piemēram, par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu pārkāpšanu, rīcību interešu konflikta situācijā.

Lai vairotu sabiedrības uzticēšanos valsts varai un valsts amatpersonām, Birojs ir izstrādājis bukletu „Ētika valsts amatpersonu darbībā”, kura mērķis ir palīdzēt valsts amatpersonām, it īpaši iestāžu vadītājiem un citiem atbildīgajiem darbiniekiem, apzināt ētikas nozīmi savā darbā un iestāžu prestiža celšanā.

2005.gada otrajā pusgadā Birojs ir veicis cenu aptauju un noslēdzis līgumu ar SIA „Socioloģisko pētījumu institūts” socioloģiska pētījuma veikšanai par amatpersonu zināšanām un izpratni korupcijas novēršanas jautājumos, rīcību

interešu konflikta situācijās, valsts amatpersonām noteiktajiem ierobežojumiem un iestāžu iekšējiem pretkorupcijas pasākumiem.

Konsultatīvās padomes darbības rezultāti

Lai nodrošinātu sabiedrības pārstāvju līdzdalību valsts korupcijas novēršanas politikas veidošanā, īstenošanā un sabiedrības izglītošanā, 2004.gada 20.maijā tika izveidota Biroja Sabiedriskā konsultatīvā padome (turpmāk tekstā – Padome), kurā ir pārstāvētas 15 nevalstiskās organizācijas.

Biroja priekšnieka vietniece Juta Striķe, pētnieks, Sabiedriskās politikas centra „Providus” pārstāvis Valts Kalniņš un priekšnieka vietnieks Alvis Vilks piedalās Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdē

2005.gadā kopumā notikušas 11 Padomes sēdes. Padomes locekļi iepazinušies ar Biroja Ētikas kodeksu un Ētikas komisijas darbību, kā arī, pamatojoties uz Biroja veiktās Latvijas iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, pievērsušies korupcijas novēršanas jautājumiem atsevišķās jomās. 2005.gada 28. aprīļa sēdē Padome nolēma izveidot darba grupu sadarbībā ar Latvijas Veselības aprūpes darba devēju asociācijas un Latvijas Slimnīcu biedrības pārstāvjiem, lai sagatavotu ieteikumus tālākajai darbībai attiecībā uz pretkorupcijas pasākumiem veselības aprūpes jomā. Lai sekmētu korupcijas novēršanu tiesu sistēmā, 2005.gada martā Padome izstrādāja rekomendācijas tiesu varas nostiprināšanai un korupcijas risku mazināšanai šajā jomā. Rekomendācijas ir nosūtītas LR Augstākās tiesai, Tieslietu ministrijai, Latvijas tiesnešu biedrībai un Tiesnešu mācību centram.

2005.gadā Padome pastiprināti pievērsās jautājumam par iespējamo korupciju un tās novēršanu tiesu sistēmā. Lai identificētu galvenās problēmas, kas saistītas ar iespējamo korupciju šajā jomā, un izstrādātu ieteikumus to risināšanai, 2005.gada 28.jūlijā Padome rīkoja diskusiju, kurā piedalījās ar tiesu sistēmu saistītas amatpersonas – Tieslietu ministre Solvita Āboltoņa, Latvijas Tiesnešu biedrības prezidents Ivars Bičkovičs, Tiesu administrācijas Tiesu darba

organizācijas departamenta direktore Dzintra Kulla, kā arī Latvijas Zvērinātu advokātu padomes pārstāvis. Turpmākajās Padomes sēdēs tika izstrādāts Padomes vērtējums un rekomendācijas tiesu sistēmas nostiprināšanai un korupcijas novēršanai. Plašākas sabiedrības iepazīstināšanai ar šo dokumentu 2005.gada 14.oktobrī tika rīkota preses konference, kurā piedalījās tieslietu ministre Solvita Āboltiņa, Augstākās tiesas priekšsēdētājs Andris Guļāns un Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs. Ar izstrādāto dokumentu ir iespējams iepazīties arī Biroja mājas lapā:

http://www.knab.lv/downloads/SKP_par_tiesam.pdf

Augstākās tiesas priekšsēdētājs Andris Guļāns, tieslietu ministre Solvita Āboltiņa un pētnieks Valts Kalniņš Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes rīkotajā preses konferencē

Foto: Agnese Gulbe, LETA

Padomes locekļi iepazīnušies arī ar Biroja darbības rezultātiem tā trīs pastāvēšanas gados un Biroja izstrādātajiem likumprojektiem. Padomes locekļi tika iesaistīti arī Pasaules Bankas projekta „Lobēšanas tiesiskā regulējuma izstrāde un ieviešana Latvijā” īstenošanas aktivitātēs.

Sabiedrības viedokļa izzināšana

2005.gadā tika veikta socioloģiskā aptauja, lai noskaidrotu iedzīvotāju pieredzi saskarsmē ar korupciju. Iedzīvotāji novērtēja, cik bieži, risinot dažādas problēmas pēdējo 2 gadu laikā, tiem ir nācies izmantot pazīšanos, neoficiālus maksājumus, dāvanas vai „barterdarījumus”. Vairāk kā 3/4 aptaujāto iztikuši bez minētajiem neoficiāliem paņēmieniem, kārtojot jautājumus, kas saistīti ar pases iegūšanu, apmaiņu vai arī uzturēšanās atļauju, izsaukumu kārtošanu, saskaroties ar VID (nodokļu administrēšana, deklarāciju iesniegšana, auditi), veicot autotransporta reģistrāciju vai tehnisko apskati (CSDD), kārtojot lietas pašvaldībās, saskaroties ar Valsts policiju (lietu izskatīšana) un iekārtojot bērnus skolā, bērnudārzā vai stājoties augstskolā.

Mazāk nekā puse aptaujāto, kam nācies kārtot attiecīgos jautājumus, atzīmējuši to, ka nav nācies izmantot neoficiālus paņēmienus tādās situācijās kā darbavietas piedalīšanās iepirkumos, lai iegūtu valsts vai pašvaldības pasūtījumu (tiesa, ar šo situāciju kopumā ir saskārusies neliela respondentu daļa), un saskarsmē ar Ceļu policiju (CSN pārkāpums, soda nauda, soda punkti).

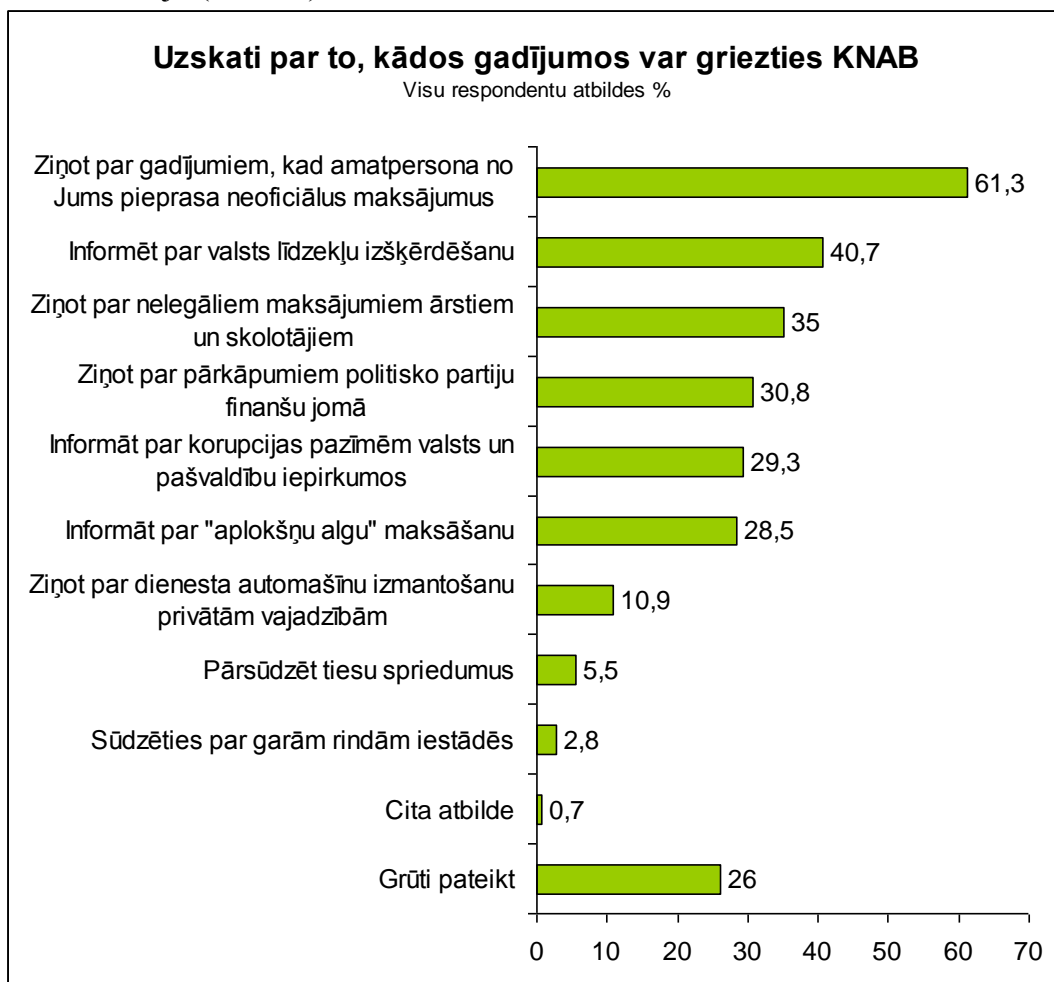
Aptaujas ietvaros iedzīvotājiem lūdza norādīt, kādā veidā viņi visbiežāk saņem informāciju par korupcijas gadījumiem. Pētījuma rezultāti liecina, ka lielākajai daļai Latvijas iedzīvotāju saskarsme ar korupciju ir pastarpināta, nevis tieša: raksturojot, no kurienes visbiežāk tiek saņemta informācija par korupcijas gadījumiem, lielākā daļa aptaujāto minējuši plašsaziņas līdzekļus (80,5%) un draugu vai radnieku stāstīto (52,3%). Gandrīz 1/5 respondentu (18,9%) atzīmēja, ka informāciju par korupcijas gadījumiem saņēmuši, jo paši bijuši spiesti veikt neoficiālus maksājumus, lai atrisinātu savas problēmas.

Raksturojot attieksmi pret Biroju, iedzīvotāji kopumā atzinīgi vērtējuši tā lomu korupcijas novēršanā, un tas tiek minēts starp institūcijām, ar kurām gatavi sadarboties (ziņot), ja nonāktu saskarsmē ar korupciju. Tomēr jāatzīst, ka gandrīz puse ir kritiski vērtējuši savu informētību par Biroju. Tiesa, to, ka nav par šo iestādi dzirdējuši, atzina tikai 7% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. novērtējot savu informētību par dažādām ar Biroju saistītām jomām, salīdzinoši atzinīgāk iedzīvotāji vērtējuši savas zināšanas par tādiem jautājumiem kā Biroja izveide, vadība un darbinieki (par šīm jomām informēti jūtas aptuveni 1/5 aptaujāto).

Informētību par to, kādos gadījumos var griezties Birojā, aptaujātie atzinuši retāk (13%). Par to, ka sabiedrībā nevalda izpratne par šiem jautājumiem, liecina fakts, ka 35% iedzīvotāju uzskata, ka Birojam var ziņot par nelegāliem maksājumiem ārstiem un skolotājiem, 29% to norādījuši par ‘aplokšņu algām’, 6% uzskata, ka Birojā var pārsūdzēt tiesas spriedumus, bet 3% minējuši arī „*garas rindas iestādēs*”.

6.Attēls Uzskati par to, kādos gadījumos var vērsties Birojā

"Kā Jūs domājat, kādos gadījumos Jūs varat vērsties Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā (KNAB)?"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 3 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Avots: SKDS

Darbības rezultāti korupcijas apkarošanā

Birojā būtiskas izmaiņas ir saistītas ar Kriminālprocesa likuma pieņemšanu un spēkā stāšanos 2005.gada 1.oktobrī, ar ko Izziņas nodaļa tika pārdēvēta par Izmeklēšanas nodaļu.

Biroja izmeklētājiem tika organizētas īpašas apmācības sakarā ar Kriminālprocesa likuma ieviešanu un tā normu piemērošanu tiesiskajā vidē, kā arī tika nodrošināta iespēja celt kvalifikāciju citās Eiropas valstīs, piedaloties semināros, konferencēs, kas saistītas ar koruptīvu noziedzīgu nodarījumu apkarošanas un izmeklēšanas īpatnībām, aprobēt citu valstu pieredzi un dot savas praksē pārbaudītās un izstrādātās metodes cīņā ar noziedzību. Ārzemju vizīšu laikā izmeklētāji sniedza savas rekomendācijas un izklāstīja noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas valsts institūciju dienestā problēmas un īpatnības Latvijā.

Vēl bez izmaiņām, kas radušās pēc Kriminālprocesa likuma pieņemšanas, nodaļas darbā jūtams straujš izskatāmo iesniegumu un izmeklējamu krimināllietu skaita pieaugums, tāpēc, lai nodrošinātu izskatāmo lietu kvalitatīvāku un ātrāku izskatīšanu, 2005.gadā Izmeklēšana nodaļas personāls tika palielināts par četrām štata vienībām.

Tiesību aizsardzības iestāžu darbībā, izmeklējot krimināllietas, bieži ir nepieciešams revidenta atzinums, bet esošajām revīziju veicošajām valsts institūcijām bieži trūkst kapacitātes visu procesa virzītāju pieprasījumu izpildei, savukārt, auditorfirmu veiktās revīzijas ir dārgas. Arī pašvaldību un to uzņēmumu saimnieciskās darbības pārkāpumu gadījumos būtu nepieciešams revidenta atzinums un izvērtējums. Kvalitatīvi un savlaicīgi revidenta atzinumi sekmē ātru patiesības noskaidrošanu un attiecīgā lēmuma pieņemšanu kriminālprocesā. Diemžēl līdz šim ekspertīžu veikšana bieži vien nav bijusi iespējama vai ļoti kavējusies, tāpēc šī jautājuma risināšanai ar Ministru prezidenta 2004.gada 19.maija rīkojumu Biroja vadībā tika izveidota darba grupa priekšlikumu izstrādei finansiālās un saimnieciskās darbības revīzijas efektivitātes uzlabošanai. 2005.gada 7.aprīlī Birojs Ministru kabinetā iesniedza darba grupas sagatavoto informatīvo ziņojumu „Par priekšlikumiem finansiālās darbības revīzijas efektivitātes uzlabošanai”.

Darba grupa konstatēja, ka revīziju veikšanas esošā kapacitāte ir neatbilstoša tiesību aizsardzības iestādes vajadzībām un kapacitātes jautājuma risināšanai ir nepieciešams izveidot atsevišķu revidentu struktūrvienību, kas strādātu visu tiesību aizsardzības iestāžu vajadzībām. Arī Noziedzības novēršanas padomes sēdē tika atbalstīts priekšlikums, ka jāpalielina Valsts

polīcijas Kriminālistikas pārvaldes Ekspertīžu biroja Grāmatvedības revīzijas nodaļa, jo jaunas iestādes izveidošanai ir nepieciešams lielāks papildu finansējums nekā esošās paplašināšanai. Darba grupa secināja, ka atbilstošas kapacitātes struktūrvienība, kas veiktu finansiālās un saimnieciskās darbības revīzijas, būtiski uzlabotu tiesību aizsardzības iestāžu darbību, tāpēc vismaz sākotnēji būtu nepieciešams palielināt Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Ekspertīžu biroja Grāmatvedības revīzijas nodaļu par 21 štata vietu, vienlaicīgi nosakot revidenta pienākumiem adekvātu atalgojumu. Līdz ar to Iekšlietu ministrijai minētās nodaļas paplašināšanai būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, tai skaitā papildus finanšu līdzekļu pieprasīšana.

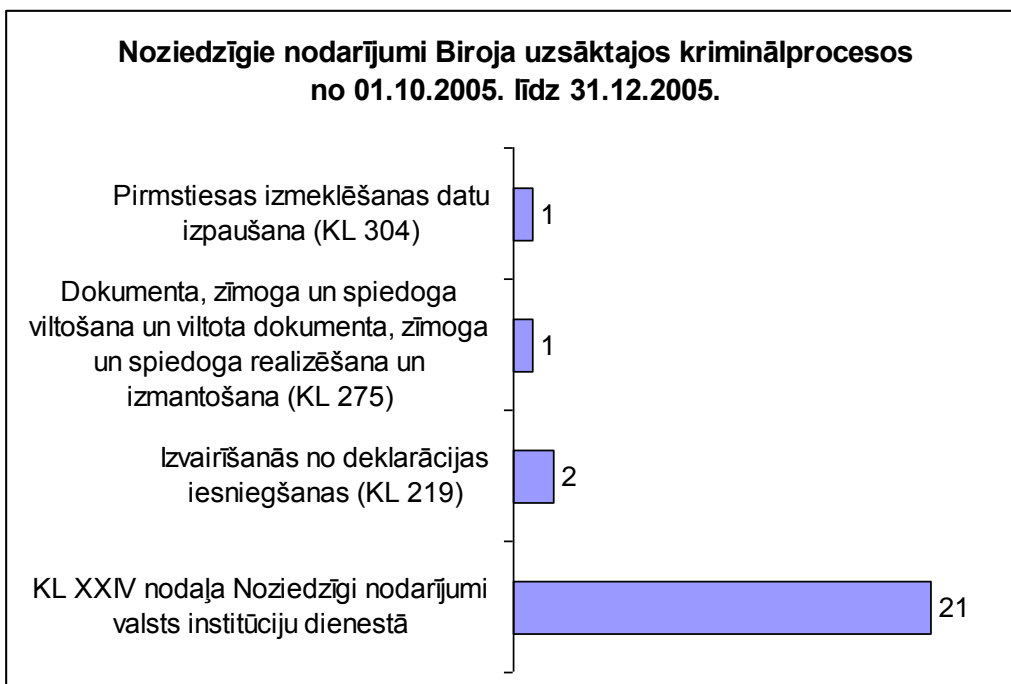
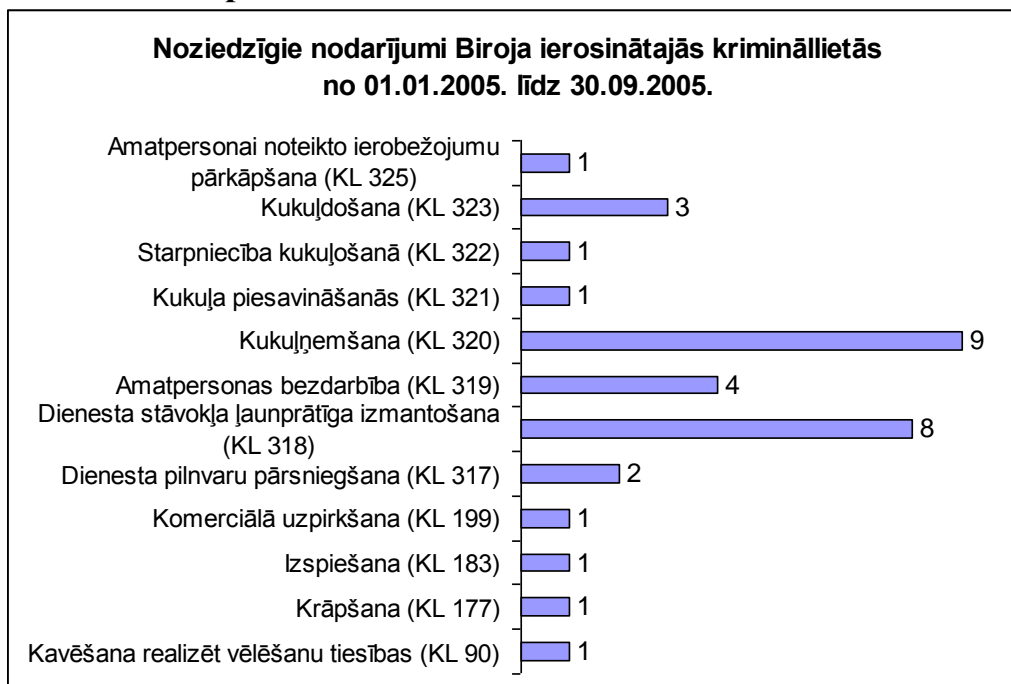
2005.gada 29.decembrī Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts Biroja sagatavotais Ministru kabineta noteikumu projekts „Ministru kabineta pamatbudžeta programmā „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” apstiprināto līdzekļu piešķiršanas, izlietojuma un to uzraudzības kārtība”. Noteikumu projekts paredz, ka Ministru kabineta 2006.gada budžeta programmas „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” īstenošanai paredzētā apropriācija 100 000 LVL apmērā ir izlietojama tiesību aizsardzības iestādēm operatīvās darbības pasākumu nodrošināšanai, lai atklātu koruptīvus noziedzīgus nodarījumus. Ņemot vērā to, ka operatīvo pasākumu veikšanā, tajā skaitā kukuļošanas inscenēšanā, nereti nepieciešams izmantot lielus skaidrās naudas līdzekļus un tiesību aizsardzības iestāžu budžetā nav tādu līdzekļu, tad speciālā konta izveidošana ļaus pilnveidot operatīvo pasākumu sistēmu koruptīvo un ekonomisko noziedzīgo nodarījumu apkarošanā.

Saskaņā ar noteikumu projekta 3.punktu Birojs ir atbildīgā institūcija par speciālā kontā noteikto finanšu līdzekļu piešķiršanu, izlietojumu un uzraudzību.

Līdz ar minēto noteikumu izstrādāšanu tiks nodrošināts Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam 41.punktā noteiktais uzdevums par speciāla konta izveidošanu operatīvās darbības pasākumu finansēšanai un šī konta uzturēšanu no valsts budžeta, nodrošinot iespēju tiesību aizsardzības iestādēm atklāt korupcijas gadījumus.

Biroja Izmeklēšanas nodaļā 2005.gadā izskatīti **46** fizisko, **17** juridisko personu iesniegumi par iespējamiem koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem, saņemti **865** dokumenti. Latvijas Kriminālprocesa kodeksa (turpmāk – KPK) 109. panta kārtībā saņemti vēl **56** iesniegumi. Pārskata periodā Birojs ierosinājis **34** krimināllietas, no citām izziņas/izmeklēšanas iestādēm saņemtas **8** krimināllietas. Pēc 2005.gada 1.oktobra reģistrēti 8 iesniegumi Kriminālprocesa likuma noteiktā kārtībā, uzsākti **25** kriminālprocesi. Turpinās arī darbs pie iepriekšējos gados ierosinātajām krimināllietām.

7.Attēls Krimināllikuma panti, pēc kuriem ierosinātas Biroja krimināllietas un uzsākti kriminālprocesi

Kriminālvajāšanas uzsākšanai KPK 124. panta kārtībā nosūtītas **24** krimināllietas kopumā pret **45** personām, no kurām KPK 120. panta kārtībā aizturētas **26** personas, KPK 70. panta kārtībā aizturētas **12** personas, **9** personām piemērots drošības līdzeklis – policijas uzraudzība, drošības līdzeklis – paraksts par dzīvesvietas nemainīšanu piemērots **23** personām.

Kriminālprocesa likuma noteiktā kārtībā kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītas **3** krimināllietas pret **5** personām. Salīdzinoši, 2004.gadā tika ierosinātas 30 krimināllietas, 22 nosūtītas kriminālvajāšanas uzsākšanai kopumā pret 29 personām.

KPK 129. panta kārtībā pēc piekritības nosūtītas **4** krimināllietas. Pēc 2005.gada 1.oktobra Kriminālprocesa likuma noteiktā kārtībā pēc piekritības nosūtīti **2** kriminālprocesi. Saskaņā ar KPK 5. panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, izbeigtas 6 krimināllietas. Pēc 2005.gada 1.oktobra, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta pirmās daļas 2.punktu, izbeigta viena krimināllieta. Līdz 2005.gada 1.oktobrim saskaņā ar Latvijas KPK 5.panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktu pieņemts **21** lēmums par atteikšanos ierosināt krimināllietu, savukārt pēc 1.oktobra pieņemti **8** lēmumi atteikt uzsākt kriminālprocesu.

Pēc Kriminālprocesa likuma stāšanās spēkā, Birojs sabiedrību informē tikai par tiem kriminālprocesi, kas nodoti prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai, vai, ja kriminālprocesa ietvaros ir persona, kas aizturēta vai atzīta par aizdomās turēto.

2005.gada 12. janvārī ierosināta krimināllieta pēc KL (turpmāk – KL) 325.panta (Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana) pirmās daļas par to, ka valsts SIA „Latvijas Onkoloģijas centrs” direktors no 2002. gada janvāra līdz 2004. gada novembrim vienpersoniski pieņēma lēmumus attiecībā uz sevi, izdodot rīkojumus un nosakot sev atalgojumu papildus darba algai kopumā 56 293 LVL apmērā. 2005. gada 16. februārī krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005.gada 19. janvārī ierosināta krimināllieta pēc KL 177.panta (Krāpšana) pirmās daļas par naudas izkrāpšanu no pacienta, ko izdarīja klīniskās slimnīcas „Gaiļezers” ārsts. Laika periodā no 2004.gada augusta līdz septembrim slimnīcas ārsts ar viltu izkrāpis 450 LVL, izmantojot pacienta uzticēšanos un sniedzot viņam nepatiesas ziņas par neatliekamas operācijas veikšanas kārtību. Kriminālvajāšanas uzsākšanai Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai krimināllieta nosūtīta 2005. gada 20. maijā.

2005.gada 31. janvārī ierosināta krimināllieta pēc KL 183.panta (Izspiešana) otrās daļas par 40 000 LVL izspiešanu no uzņēmuma vadības. Krimināllietas ietvaros par izspiešanas faktu tika aizturēti trīs sertificēti administratori, no kuriem viens bija iecelts par administratoru konkrētā uzņēmuma maksātnespējas lietā. Aizturēto personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās izspiedusi naudu no uzņēmuma, draudot ar uzņēmuma maksātnespējas lietas apzinātu vilcināšanu, tādējādi apturot tā darbību un radot

būtisku zaudējumu. 2005. gada 18. februārī krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005.gada 4. februārī ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) otrās daļas un tās ietvaros Liepājā tika aizturēti VID Muitas kriminālpārvaldes Operatīvās darbības daļas Kurzemes reģionālās nodaļas darbinieki. Minēto personu grupa, veicot kādam uzņēmējam piederošo noliktavas telpu pārbaudi, pieprasījusi no viņa kukuli 600 LVL par labvēlīga pārbaudes akta sastādīšanu. Uzņēmējam nepiekrītot sākotnēji pieprasītajai naudas summai, tika pieņemts kukulis 100 USD un 150 LVL vērtībā. 2005. gada 16. februārī krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005. gada 8. februārī ierosināta krimināllieta pēc KL 317.pantra ((Dienesta pilnvaru pārsniegšana) otrās daļas par bijušo Liepājas rajona Nīcas pagasta padomes amatpersonu izdarītām tīšām darbībām, pārdodot Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā meža zemes vairākām privātpersonām, nesāņemot Ministru kabineta ikreizēju lēmumu, pārkāpjot Aizsargjoslu likumu, kas acīmredzami pārsniegušas amatpersonai ar likumu piešķirto pilnvaru robežas un kas izraisījušas smagas sekas.

2005.gada 14. februārī ierosināta krimināllieta pēc KL 199.panta (Komerציālā uzpirkšana) pirmās daļas par 2 000 LVL nodošanu uzņēmuma pilnvarotai personai par kādu darbību veikšanu naudas devēja interesēs. Aizturētā persona – zvērināts advokāts piedāvāja un nodeva uzņēmuma pilnvarotajai personai 2 000 LVL, lai tā, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras, atteiktos no celtās prasības tiesā. 2005.gada 21. februārī Latvijas KPK 41. panta kārtībā krimināllieta nosūtīta Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai.

2005.gada 22. februārī ierosināta krimināllieta pēc KL 319.panta (Valsts amatpersonas bezdarbība) otrās daļas par Jūrmalas domes amatpersonu bezdarbību saistībā ar tiesas procesu, kurā privātpersonām tika atzītas īpašuma tiesības uz 30 ha zemes Jūrmalas pilsētas teritorijā, tādējādi radot būtisku kaitējumu pašvaldībai.

2005.gada 28. februārī ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas un 195. panta (Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana) par amatpersonu izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli mantkārīgā nolūkā un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, ko veica Daugavpils domes amatpersonas. Daugavpils pilsētas domes izpilddirektors, ļaunprātīgi izmantojot savu dienesta stāvokli mantkārīgā nolūkā un apejot likumā noteikto kārtību, apzināti organizēja fiktīvas, pašvaldībai neizdevīgas iepirkuma procedūras, tādējādi radot būtisku kaitējumu pārvaldības kārtībai.

2005.gada 28. februārī ierosināta krimināllieta pēc KL 321.panta (Kukuļa piesavināšanās) pirmās daļas par kukuļa piesavināšanos, kas bija saņemts nodošanai policijas darbiniekam. Aizdomās turētā persona – bijušais policijas darbinieks saņēmis kukuli 160 LVL apmērā nodošanai Ceļu policijas darbiniekam par to, lai sakarā ar izdarīto ceļu satiksmes pārkāpumu kāda persona netiktu sodīta ar naudas sodu un autovadītāja tiesību atņemšanu. 2005.gada 24. martā krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005.gada 28. februārī ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) otrās daļas par kukuļa pieprasīšanu un saņemšanu 40 LVL apmērā, ko izdarīja Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās iestādes vides inspektors par naudas soda neuzlikšanu kāda uzņēmuma direktoram sakarā ar Ministru kabineta noteikumos paredzētās piesārņošanas deklarācijas neiesniegšanu. 2005.gada 8.martā krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005.gada 18.martā ierosināta krimināllieta pēc KL 323.panta (Kukuļdošana) otrās daļas par kukuļdošanas faktu Jūrmalas domes priekšsēdētāja vēlēšanās. Kukulis 20 000 EUR apmērā tika nodots kādam Jūrmalas pilsētas domes deputātam, mēģinot panākt kukuļdevējiem vēlamo rezultātu Jūrmalas mēra vēlēšanās. 2005.gada 12. aprīlī krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005.gada 20. martā ierosināta krimināllieta pēc KL 90.panta (Kavēšana realizēt vēlēšanu tiesības un tiesības piedalīties tautas nobalsošanā) par kavēšanu realizēt vēlēšanu tiesības un tiesības piedalīties tautas nobalsošanā. KPK 129. panta kārtībā 2005. gada 22. martā nosūtīta pēc piekritības Drošības policijai.

2005. gada 13. aprīlī ierosināta krimināllieta pēc KL 323.panta (Kukuļdošana) pirmās daļas par kukuļa došanas faktu Biroja darbiniekam, ko izdarīja uzņēmējs – medikamentu tirdzniecības firmas īpašnieks. Uzņēmējs kukuli piedāvāja par to, lai Biroja darbinieks neveiktu un neorganizētu pārbaudes, kas saistītas ar uzņēmējam piederošas firmas darbību. Papildus 45 000 LVL kukulim uzņēmējs solīja maksāt vēl 1000 LVL katru mēnesi, lai Birojs neveiktu pārbaudes saistībā ar viņa uzņēmumu. 2005. gada 21. aprīlī krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005.gada 22. aprīlī ierosināta krimināllieta pēc Latvijas Kriminālkodeksa 162. panta (Varas vai dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas, KL 318. panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas, par valsts amatpersonas – tiesu izpildītāju darbībām, ļaunprātīgi izmantojot savu dienesta stāvokli mantkārīgā nolūkā, veicot piespiedu piedziņas vēršanu uz parādnieka kustāmo un nekustāmo mantu.

2005. gada 29.aprīlī ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) otrās un trešās daļas par kukuļa pieprasīšanu 300 LVL apmērā no Francijas pilsoņa par to, lai netiktu veiktas pārbaudes viņam piederošā uzņēmumā Rīgā, ko izdarīja Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 21. policijas nodaļas darbinieki. 2005.gada 17. maijā krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005. gada 3. maijā ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) trešās daļas, 322. panta (Starpniecība kukuļošanā) pirmās daļas par starpniecību kukuļošanā un kukuļņemšanu par autovadītāja apliecību iegūšanu bez nepieciešamo eksāmenu kārtošanas. 2005. gada 12. maijā krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005. gada 17. maijā ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) pirmās daļas, 275. panta (Dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga, un spiedoga realizēšana un izmantošana) otrās daļas, par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, ko izdarīja Rīgas pilsētas Ceļu policijas darbinieks, un dokumentu viltošanu, ko izdarīja Narkoloģijas valsts aģentūras darbinieki, saistībā ar alkohola ekspertīzes veikšanu.

2005. gada 30. maijā ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) trešās daļas par kukuļa izspiešanu, ko izdarīja Drošības policijas sevišķi svarīgu lietu inspektors. Kukulis 250 LVL apmērā tika izspiests no kādas personas, lai pret to netiktu ierosināta krimināllieta. 2005. gada 27. maijā krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005. gada 6. jūnijā ierosināta krimināllieta pēc KL 322.panta (Starpniecība kukuļošanā) pirmās daļas, 320. panta (Kukuļņemšana) pirmās daļas, 323. panta (Kukuļdošana) pirmās daļas par Narkoloģijas valsts aģentūras Alkohola un narkotiskā reibuma ekspertīzes nodaļas vadītājas veiktajām nelikumīgajām darbībām veicot alkohola pārbaudi autovadītājam un kukuļa nodošanu Rīgas pilsētas Ceļu policijas darbiniekam.

2005. gada 6. jūnijā ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) otrās daļas, par kukuļa pieprasīšanu 280 LVL apmērā ko izdarīja Rīgas pilsētas Ceļu policijas darbinieks par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma noformēšanu, nefiksējot tajā alkohola reibumu.

2005. gada 28. jūnijā ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) trešās daļas, 322. panta (Starpniecība kukuļošanā) pirmās daļas par kukuļa 15 900 LVL pieprasīšanu un starpniecību kukuļdošanā. 2005.gada 8.jūlijā krimināllieta nosūtīta prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai.

2005.gada 5.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL (turpmāk – KL) 319.panta (Valsts amatpersonas bezdarbība) otrās daļas par Izglītības un zinātnes valsts ministrijas (IZM) valsts sekretāra darbībām, noslēdzot nomas līgumu par valstij piederoša nekustamā īpašuma kompleksa iznomāšanu uz divdesmit gadiem kādam uzņēmumam Mežaparkā par valstij neizdevīgu nomas maksu – 1500 LVL mēnesī, kura netika noteikta saskaņā ar normatīvajos aktos paredzēto kārtību. Izvērtējot kriminālprocesā savāktos pierādījumus, Biroja izmeklētājs 2005.gada decembrī pieņēmis lēmumu IZM bijušo valsts sekretāru atzīt par aizdomās turēto KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

2005.gada 5.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas par Rīgas pilsētas akciju sabiedrības „Mežaparks” atbildīgas amatpersonas pretlikumīgām darbībām. A/s „Mežaparks” amatpersona laika periodā no 2003. gada jūlija līdz 2004. gada oktobrim, pārkāpjot likumu „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”, „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” un likuma „Par grāmatvedību” normas, noslēdzis nomas līgumu ar sev piederošu individuālo uzņēmumu par automašīnas nomu. Saskaņā ar noslēgto nomas līgumu amatpersona veica maksājumus no a/s „Mežaparks” līdzekļiem, pārskaitot tos sev piederošajam uzņēmumam.

2005.gada 6.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas pret trim Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Preiļu brigādes amatpersonām par bezdarbību un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mantkārīgā nolūkā. Laika periodā no 2000.gada maija līdz 2005.gada maijam VUGD Preiļu nodaļas amatpersonas aiz nolaidības nav pildījušas savus pienākumus, kuri noteikti administratīvajos aktos, t.i., ilgstošā laika periodā nav veikušas dienesta automašīnas tehniskā stāvokļa pārbaudi un piecu gadu laikā norakstījušas materiālās vērtības par kopējo summu 6 900 LVL, tādējādi izraisot smagas sekas un radot mantisko zaudējumu lielā apmērā. 2005.gada 27.jūlijā krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Preiļu rajona prokuratūrai.

2005.gada 19.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 323.panta (Kukuļdošana) pirmās daļas par to, ka kāda privātpersona 2005.gada 1.jūlijā Rīgas tiesas apgabala tiesnesei nodeva dzeltenas krāsas metāla gredzenu, lai tiesnese atteiktos izskatīt kriminālietu. 2005.gada 16.augustā krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas pilsētas Centra rajona prokuratūrai.

2005.gada 20.jūlijā ierosināta krimināllieta pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) trešās daļas, 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas, 195.panta (Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija) pret diviem Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 23. nodaļas Kriminālpolicijas

darbiniekiem par 600 EUR lielu kukuļa izspiešanu. Minētie Kriminālpolicijas darbinieki pēc iepriekšējas vienošanās, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli mantkārīgā nolūkā, no kādas personas izspieduši un pieņēmuši 600 EUR kukuli, lai policijā veiktās pārbaudes ietvaros tai tiktu izsniegts labvēlīgs eksperta atzinums. Šādas darbības rezultātā netiktu anulēts kravas automašīnas piekaves tehniskais talons un būtu pieņemts lēmums par atteikšanos ierosināt krimināllietu. 2005.gada 12.augustā krimināllietā nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas tiesas apgabala prokuratūrai.

2005.gada 22.jūlijā ierosināta krimināllietā pēc KL 317.panta (Dienesta pilnvaru pārsniegšana) pirmās daļas par zvērināta Tiesu izpildītāja darbībām, pārkāpjot dienesta pilnvaras, kas radīja būtisku kaitējumu.

2005.gada 17.augustā ierosināta krimināllietā pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrajā daļā paredzētajām noziedzīga nodarījuma pazīmēm par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas izraisījusi smagas sekas. Minētās pazīmes konstatētas zvērinātas tiesu izpildītājas darbībās. Biroja iegūtie pierādījumi liecina, ka nekustamā īpašuma izsolē saņemto naudu zvērināta tiesu izpildītāja sadalījusi pretēji likuma prasībām un nav apmierinājusi prasījumus atbilstoši prioritātei, tādējādi pārkāpjot Civilprocesa likuma 628.pantā noteikto normu par prasījumu apmierināšanas secību. 2005.gada 16.novembrī krimināllietā nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas tiesas apgabala prokuratūrai.

2005.gada 18.augustā ierosināta krimināllietā pēc KL 320.panta (Kukuļņemšana) otrās daļas par 200 LVL pieprasīšanu no personas A., ko veica Rīgas pilsētas pašvaldības policijas darbinieks. 2005.gada 26.augustā krimināllietā nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai LR Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai.

2005.gada 30.augustā ierosināta krimināllietā pēc KL 177.panta (Krāpšana) pirmās daļas par nelikumīgu darbību veikšanu, ko izdarīja Narkoloģijas valsts aģentūras Alkohola un narkotisko vielu ekspertīzes vadītāja.

Pamatojoties uz Biroja pārbaudes materiāliem, 2005.gada augustā no LR Ģenerālprokurora izziņas veikšanai saņemta krimināllietā pēc KL 291.panta (Nelikumīga sprieduma un lēmuma taisīšana) pirmās daļas, kas ierosināta pret Jūrmalas pilsētas Zemesgrāmatu tiesnesi par trīs 2003.gadā pieņemtiem apzināti nelikumīgiem tiesneša lēmumiem saistībā ar nostiprinājuma lūgumiem par ēkām uz zemes gabala. 2005.gada 21.septembrī krimināllietā nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai LR Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai.

2005.gada 9.septembrī ierosināta krimināllietā pēc KL 275.panta (Dokumenta, zīmoga un spiedoga viltošana un viltota dokumenta, zīmoga un spiedoga realizēšana un izmantošana) otrās daļas, 319.panta (Valsts

amatpersonas bezdarbība) pirmās daļas par dokumentu viltošanu, lai iegūtu īpašuma tiesības Rīgā, Kuģu ielā 13, un par valsts amatpersonu bezdarbību, kas piešķīra īpašuma tiesības uz viltotu dokumentu pamata.

2005.gada 16.septembrī ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mantkārīgā nolūkā, rīkojot fiktīvas iepirkuma procedūras, un par atkārtotu valsts institūcijas naudas līdzekļu piesavināšanos, legalizējot to izcelsmi, ko izdarījis Valsts zemes dienesta Administratīvā departamenta direktors.

2005.gada 19.septembrī ierosināta krimināllieta pēc KL 319.panta (Valsts amatpersonas bezdarbība) otrās daļas par Jūrmalas domes amatpersonu bezdarbību, piešķirot nomā zemi un nekustamos īpašumus un nododot tos privatizācijā.

2005.gada 22.septembrī ierosināta krimināllieta pēc KL 318.panta (Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) otrās daļas par zvērinātas Tiesu izpildītājas dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas radīja būtisku kaitējumu 460 000 LVL apmērā.

2005.gada 10.oktobrī uzsākts kriminālprocess pēc KL XXIV nodaļas par valsts amatpersonu, iespējams, pretlikumīgām darbībām Naturalizācijas pārvaldes (NP) Valmieras nodaļas Limbažu filiālē. 2005.gada 11. oktobrī par kukuļņemšanu Birojs aizturēja NP Valmieras nodaļas Limbažu filiāles amatpersonu, savukārt par starpniecību kukuļošanā un kukuļa daļas piesavināšanos – kādu privātpersonu. Kriminālprocesa materiāli liecina, ka starpnieks piedāvāja personai G. par atlīdzību 1 100 EUR nokārtot naturalizācijas eksāmenu bez attiecīgām priekšzināšanām ārpus kārtas NP Valmieras nodaļas Limbažu filiālē. Pierādījumu kopums dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka viņš veica starpnieka funkcijas kukuļa nodošanā NP amatpersonai, kā arī piesavinājās daļu no amatpersonai paredzētā kukuļa. Uzsāktajā kriminālprocesā Birojs atklāja otru kukuļošanas epizodi, kurā persona I. ar starpnieku NP amatpersonai nodeva 1000 EUR, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, nodrošinātu sekmīgu pārbaudījumu kārtošānu. 2005.gada 8.decembrī krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai LR Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļai. Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret NP amatpersonu par kukuļņemšanu (KL 320.panta pirmā daļa) un vēl pret divām kukuļošanā iesaistītajām privātpersonām: vienu – par starpniecību un kukuļa piesavināšanos (KL 321.panta pirmā daļa un 322.panta otrā daļa), otru – par kukuļdošanu (KL 323.panta pirmā daļa).

2005.gada 11.oktobrī pēc KL XXIV nodaļas par valsts amatpersonu iespējamām pretlikumīgām darbībām uzsāktā kriminālprocesa ietvaros 17. oktobrī Birojs par kukuļņemšanu aizturējis NP Valmieras nodaļas vadītāju,

savukārt par starpniecību kukuļošanā – Rīgas pašvaldības policijas (RPP) štāba priekšnieku. Iegūtā informācija liecina, ka NP amatpersona, izmantojot savu dienesta stāvokli, sekmēja labvēlīga lēmuma pieņemšanu personai M. viņa zināšanu pārbaudē saistībā ar Latvijas pilsonības iegūšanu naturalizācijas kārtībā, ar diviem starpniekiem saņemot par to prettiesisku atlīdzību. Kriminālprocesa materiāli liecina, ka RPP štāba priekšnieks piedāvājis personai M. par atlīdzību 500 LVL nokārtot naturalizācijas eksāmenu NP Valmieras nodaļā. Pierādījumu kopums dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka RPP štāba priekšnieks un vēl kāda privātpersona veica starpnieka funkcijas kukuļa nodošanā NP amatpersonai.

2005.gada 21.oktobrī uzsākts kriminālprocess pēc KL XXIV nodaļas par amatpersonas pretlikumīgām darbībām saistībā ar kukuļa piesavināšanos. 2005.gada 14.decembrī krimināllieta nosūtīta kriminālvajāšanas uzsākšanai Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas prokuratūrai. Biroja izmeklētājs rosina uzsākt kriminālvajāšanu pret kādas Rīgas autoskolas instruktoru par 150 LVL lielu kukuļa piesavināšanos (KL 321.panta pirmā daļa), ko viņš izdarījis, apsolut prettiesiski nodrošināt praktiskās braukšanas eksāmena sekmīgu nokārtošanu Ceļu satiksmes drošības direkcijā (CSDD), bet faktiski instruktors pats piesavinājās it kā CSDD amatpersonai domāto kukuli.

2005.gada 7.decembrī Birojs aizturēja 1960.gadā dzimušo personu O. par kukuļa piesavināšanos. Persona O., ievietojot sludinājumu internetā, piedāvāja palīdzību iegūt autovadītāja apliecību. Par atlīdzību 600 LVL apmērā persona O. piedāvāja uzņemt starpnieka lomu saistībā ar vadītāja apliecību prettiesisku iegūšanu, nekārtojot teorētisko eksāmenu un praktisko transportlīdzekļa vadīšanu. Kukulis pieprasīts it kā nodošanai valsts amatpersonai par prettiesisku darbību veikšanu, bet faktiski persona O. kukuli piesavinājusies. Persona aizturēta pēc kukuļa daļas 300 LVL saņemšanas. Uzsāktā kriminālprocesa ietvaros Biroja izmeklētājs pieņēmis lēmumu personu O. atzīt par aizdomās turēto KL 321.panta (Kukuļa piesavināšanās) pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

2005.gada 12.decembrī Birojs uz aizdomu pamata par kukuļošanu aizturējis trīs personas: vienu Rīgas domes amatpersonu – par 12 600 LVL kukuļa pieņemšanu, otru Rīgas domes amatpersonu – par starpniecību kukuļošanā, kā arī vienu privātpersonu – par kukuļdošanu. Vēl viena Rīgas domes amatpersona atzīta par aizdomās turēto KL 322.pantā (Starpniecība kukuļošanā) paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

2005.gada 30.decembrī uzsākts kriminālprocess pēc KL XXIV nodaļas par valsts amatpersonu un privātpersonas iespējamām pretlikumīgām darbībām, kas saistītas ar kukuļošanu. Kriminālprocesa ietvaros Birojs aizturējis divus Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes darbiniekus – Ekonomikas policijas

biroja nodaļas priekšnieku un Administratīvās pārvaldes galveno speciālistu, kā arī zvērinātu advokātu. Kriminālprocesa materiāli liecina, ka kukulis 19 500 LVL apmērā tika pieprasīts ar zvērināta advokāta starpniecību no kādas komercsabiedrības, lai tā varētu netraucēti rīkoties ar bankā „iesaldētiem” (bloķētiem) finanšu līdzekļiem 64 000 LVL apmērā un lai netiktu uzsākts kriminālprocess pret attiecīgās komercsabiedrības amatpersonu.

Darbības rezultāti politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē

Politisko organizāciju finansiālās un saimnieciskās darbības kontroli Birojs veic četros posmos: iesniegto deklarāciju pārbaude saskaņā ar likuma prasībām, grāmatvedības uzskaites pārbaudes, ziedojumu patiesuma un likumības pārbaudes, kā arī veicot pretpārbaudes.

Pārskata periodā pārbaudīti **644** politisko organizāciju dāvinājumu (ziedojumu) saraksti.

Pārbaudot politisko organizāciju (partiju) finansēšanas noteikumu izpildi, pieņemti **8** lēmumi politiskajām organizācijām uzdot atmaksāt pretrunā ar likumu saņemto finansējumu – **15 418,99 LVL** apmērā.

2005.gadā politiskās organizācijas kopumā atmaksājušas pretlikumīgi saņemto finansējumu **113 244,66 LVL** apmērā. No tā atmaksātie pretlikumīgi saņemtie dāvinājumi (ziedojumi) sastāda 109 912,51 LVL:

- 10 049,90 LVL par 2005.gadā izdotajiem lēmumiem;
- 96 872,61 LVL par 2004.gadā izdotajiem lēmumiem;
- 2 990,00 LVL par 2003.gadā izdotajiem lēmumiem.

Tāpat 2005.gadā Valsts kasē ir atmaksāts finansējums 3331,90 LVL apmērā, kas bija saņemts pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 6.panta pirmo daļu¹, kā arī 0,25 LVL partiju brīvprātīgi atmaksātie finanšu līdzekļi.

2005.gadā kopumā pieņemti **57** lēmumi administratīvi sodīt politiskās organizācijas (partijas), uzliekot naudas sodu **21 050,39 LVL** kopējā apmērā. No šiem lēmumiem 20 tika pārsūdzēti, savukārt Valsts kasē samaksāti administratīvie sodi 6100,00 LVL apmērā.

- Par konstatētajiem pārkāpumiem 2003. un 2004. gadā, tika pieņemti **16** lēmumi (1 lēmums par pārkāpumiem 2002. gadā; 10 lēmumi par pārkāpumiem 2003. gadā; 5 lēmumi par pārkāpumiem 2004. gadā, tai

¹ 6.pants. Finansēšanas ierobežojumi

(1) Fiziskajām personām ir aizliegts finansēt politiskās organizācijas (partijas) no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem. Fiziskajām personām, kuras sodītas par tīšu noziegumu pret īpašumu, par tīšu noziegumu tautsaimniecībā, kā arī par tīšu noziegumu valsts institūciju dienestā un kurām sodāmība nav dzēsta vai noņemta, izņemot rehabilitētās personas, aizliegts finansēt politiskās organizācijas (partijas) dāvinājumu un ziedojumu veidā. Bijušajiem Valsts drošības komitejas štata, ārštata darbiniekiem un informatoriem ir aizliegts dāvinājumu (ziedojumu) vai jebkādā citā veidā finansēt politiskās organizācijas (partijas).

skaitā Eiroparlamenta priekšvēlēšanu periodā), uzdodot par pienākumu precizēt finansiālās darbības deklarācijas.

- Sastādīti **3** administratīvā pārkāpuma protokoli par nepilnīgas informācijas norādīšanu 2003. gada ikgadējās finansiālās darbības deklarācijās un 2004. gada Eiroparlamenta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijās, kā arī pieņemti **4** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu **1 250 LVL** apmērā.
- Nodrošinot politisko organizāciju (partiju) ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju par 2004.gadu, gada pārskatu iesniegšanas kārtības pārbaudes, tika sastādīti **18** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **16** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu kopējā apmērā **4 210 LVL**, savukārt **2** gadījumos administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ.
- Nodrošinot politisko organizāciju (partiju) pašvaldību priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarāciju, paziņojumu par plānotajiem vēlēšanu izdevumiem un pašvaldību vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju iesniegšanas kārtības ievērošanas pārbaudes, tika sastādīti **6** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **6** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu kopējā apmērā **1 500 LVL**.
- Par ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas, gada pārskata un priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarācijas iesniegšanas kārtības neievērošanu sastādīti **2** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **2** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu **600 LVL** apmērā.

Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītāja Inga Jaunskunga informatīvajā seminārā politisko organizāciju (partiju) pārstāvjiem

Foto: Gatis Dieziņš, AFI

Nodrošinot politisko organizāciju (partiju) 2005.gada 12.marta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju, 2005.gada 20.augusta atkārtoto priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarāciju un paziņojumu par plānoto vēlēšanu izdevumu kopējo summu iesniegšanas kārtības pārbaudes, tika sastādīti **14** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **13** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu kopējā apmērā **3 325,00 LVL**, savukārt **1** gadījumā administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ.

Par konstatētajiem pārkāpumiem 2005.gada 12.marta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju aizpildīšanas kārtībā, kā arī par nepatiesas informācijas norādīšanu deklarācijās, par dāvinājumu (ziedojumu) nedeklarēšanu un priekšvēlēšanu izdevumiem atļautās summas pārsniegšanu sastādīti **12** administratīvā pārkāpuma protokoli, no kuriem pieņemti **7** lēmumi par administratīvā soda piemērošanu **10 215,39 LVL** apmērā, **4** gadījumos administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ, **1** gadījumā lēmums vēl nav pieņemts un **7** gadījumos uzdots par pienākumu precizēt vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju.

Par konstatētajiem pārkāpumiem 2005.gada 12.marta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju un 2004.gada ikgadējās finansiālās darbības deklarāciju aizpildīšanas kārtībā, kā arī par nepatiesas informācijas norādīšanu tajās, par dāvinājumu (ziedojumu) nedeklarēšanu sastādīti **2** administratīvā pārkāpuma protokoli, no kuriem pieņemts **1** lēmums par administratīvā soda piemērošanu **300,00 LVL** apmērā, **1** gadījumā administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ un **2** gadījumos uzdots par pienākumu precizēt vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju, ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un ziņojumu par ziedojumiem.

Par konstatētajiem pārkāpumiem 2004.gada ikgadējās finansiālās darbības deklarācijās, norādot tajās nepatiesu informāciju, sastādīti **2** administratīvā pārkāpuma protokoli, no kuriem pieņemts **1** lēmums par administratīvā soda piemērošanu **250,00 LVL** apmērā, **1** gadījumā lēmums vēl nav pieņemts un **1** gadījumā uzdots par pienākumu precizēt ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju.

Papildus par konstatētajiem pārkāpumiem, norādot informāciju 2004.gada ikgadējās finansiālās darbības deklarācijā, tika pieņemts **1** lēmums, uzdodot par pienākumu precizēt finansiālās darbības deklarāciju.

Pamatojoties uz Biroja prasības pieteikumiem tiesā, trīs politisko organizāciju darbība tika apturēta un četru politisko organizāciju darbība izbeigta.

Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem par administratīvo sodu piemērošanu, tiesu izpildītājiem naudas soda piedziņai ir nosūtīti **18** lēmumi, no kuriem **7** ir izpildīti.

2005. gada janvārī, pamatojoties uz izsludinātā konkursa rezultātiem, ar Sabiedriskās politikas centru „Providus” tika noslēgts līdzdarbības līgums “Par politisko organizāciju un to apvienību priekšvēlēšanu aģitācijas monitoringu pirms 2005.gada pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanām”, kura mērķis bija iegūt informāciju par patiesajiem politisko organizāciju izdevumiem priekšvēlēšanu periodā, kas savukārt tiks izmantota partiju ikgadējās finansiālās darbības deklarācijās, priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarācijās norādītās informācijas pārbaudei.

Pēc Biroja sagatavotā Ministru kabineta noteikumu projekta Ministru kabinets 2005.gada 22.marta sēdē pieņēma noteikumus “Noteikumi par politisko organizāciju (partiju) ikgadējām finansiālās darbības deklarācijām, priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarācijām, paziņojumiem par plānotajiem vēlēšanu izdevumiem, vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijām un ziņojumiem par dāvinājumiem (ziedojumiem)”. Šie noteikumi nosaka politisko organizāciju (partiju) un to apvienību (politiskā organizācija (partija)) ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas, priekšvēlēšanu perioda izdevumu deklarācijas, paziņojuma par plānotajiem vēlēšanu izdevumiem, vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas un ziņojuma par dāvinājumiem (ziedojumiem) veidlapas paraugu, kā arī veidlapu iesniegšanas, aizpildīšanas un publicēšanas kārtību.

Lai novērstu nevienlīdzību starp partijām un vēlētāju apvienībām, 2005.gadā Birojs sagatavoja Vēlētāju apvienību finansēšanas likumprojektu, kurā noteikta kārtība, kādā tiek finansētas vēlētāju apvienības (finansēšanas avoti, ierobežojumi, atbildība) un kādā tās atskaitās par saņemto un izlietoto finansējumu, kā arī valsts institūciju kompetence minētās jomas kontrolē. 2005.gada 27.decembrī likumprojekts „Vēlētāju apvienību finansēšanas likums” iesniegts Valsts sekretāru sanāksmē iebildumu saskaņošanai.

Vienlaikus sagatavoti grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā, paredzot atbildību par finansēšanas nosacījumu pārkāpšanu, piemēram, nepatiesu ziņu norādīšanu pārskatos, finansējuma apmēra ierobežojumu neievērošanu un starpniecību (likumprojekts 27.12.2005. iesniegts izskatīšanai Ministru kabineta sēdē). Tāpat arī sagatavoti grozījumi Krimināllikumā, kas paredz noteikt kriminālatbildību par vēlētāju apvienību finansēšanu izmantojot starpniecību, ja tā izdarīta lielā apmērā, un grozījumi Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā, ar kuriem tiek svītroti nosacījumi par vēlētāju apvienību finansēšanu, vienlaicīgi nosakot, ka vēlētāju apvienību finansēšanas noteikumus nosaka īpašs likums (likumprojekti 30.06.2005. iesniegti izskatīšanai Ministru kabineta sēdē). Savukārt grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā nosaka Biroja kompetenci vēlētāju apvienību finansiālās darbības kontrolē, t.sk. tiesības saukt vainīgās personas pie

administratīvās atbildības un uzdot vēlētāju apvienībām atmaksāt pretlikumīgi saņemtos ziedojumus.

Lai nodrošinātu Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasību izpildi, Birojs 2005.gada 7. martā iesniedza izskatīšanai valdībā Ministru kabineta noteikumu projektu „Kārtība, kādā pēc Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pieprasījuma tiek iesniegta informācija par personu ienākumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem”.

Sagatavotais Ministru kabineta noteikumu projekts nosaka kārtību, kādā politiskajām organizācijām dāvinājumus (ziedojumus) veikušās personas pēc Biroja pieprasījuma sniedz informāciju par saviem ienākumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem. Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 2. panta trešā daļa paredz, ka fiziskās personas drīkst veikt dāvinājumus (ziedojumus) finanšu līdzekļu veidā no saviem ienākumiem, kuri gūti iepriekšējos trijos taksācijas gados un kuru veidi noteikti likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8. un 9. pantā.

2005.gada 29.decembrī tika izsludināts grozījumu projekts Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, lai precīzi noteiktu pārsniegtā priekšvēlēšanu izdevumu apmēra atmaksāšanas kārtību.

Pašlaik likumā ir noteikta tikai pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu atmaksāšanas kārtība. Paredzot priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumus un partiju atbildību par to neievērošanu, likumdevējs analogiski citām likumā paredzētajām situācijām nav precīzi noteicis pārsniegtā apmēra atmaksāšanas kārtību. Tāpēc šobrīd par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra neievērošanu partijas var sodīt tikai ar administratīvo sodu, kura maksimālā summa ir 5 000 LVL, bet, līdzīgi kā citās likumā paredzētajās situācijās, kad partija ir pārkāpusi likuma normas, nevar nodrošināt attiecīgo finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā.

Lai nodrošinātu nepieciešamo tiesisko regulējumu Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma mērķa sasniegšanai, Biroja sagatavotais grozījumu projekts paredz atmaksāt valsts budžetā finanšu līdzekļus pārsniegto priekšvēlēšanu izdevumu apmērā.

Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana korupcijas novēršanā un apkarošanā

Lai apgūtu citu valstu pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, Birojs pārskata periodā turpināja attīstīt aktīvu starptautisko sadarbību. Birojs ir organizējis un piedalījies vairākās divpusējās sanāksmēs un vizītēs, nostiprinot sadarbību arī ar līdzīgām institūcijām Lietuvā un Moldovā. Birojs piedalījies dažādās reģionālās un starptautiskās pretkorupcijas aktivitātēs, piemēram, ANO, Eiropas Padomes un Baltijas jūras valstu padomes ietvaros. Biroja darbinieki apmeklējuši apmācības Honkongā, ASV un citās valstīs, kā rezultātā Birojs guvis plašāku priekšstatu par citu valstu pieredzi, nostiprinot savu izpratni un spējas korupcijas novēršanā un apkarošanā. Līdztekus Birojs veicinājis savu un Latvijas starptautisko atpazīstamību. 2005.gads iezīmējas arī ar to, ka Birojs līdzīgi citām Latvijas valsts institūcijām no starptautiskās palīdzības saņēmēja kļūst par palīdzības sniedzēju pretkorupcijas jautājumos.

2005. gada martā Biroja vadība tikās ar Lietuvas pretkorupcijas iestādes – Īpašās izmeklēšanas dienesta (STT) direktoru Povilu Malakausku (Povilas Malakauskas). Šī bija pirmā Latvijas un Lietuvas pretkorupcijas iestāžu vadības tikšanās pēc P. Malakauska iecelšanas STT vadītāja amatā. Tās laikā tika apspriestas turpmākās sadarbības iespējas. Biroja pārstāvju atbildes vizītes laikā Lietuvā 2005.gada 9.septembrī Latvijas un Lietuvas pretkorupcijas iestāžu vadītāji parakstīja sadarbības līgumu starp Biroju un STT. Līguma mērķis ir nodrošināt abu pušu sadarbību jautājumos, kas saistīti ar korupcijas novēršanu, operatīvajām darbībām un pirmstiesas izmeklēšanu, kā arī to kompetencē esošo noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanu.

Lietuvas Īpašās izmeklēšanas dienesta pārstāvju (no kreisās) tikšanās ar Biroja priekšnieku Alekseju Loskutovu un priekšnieka vietnieku Alvi Vilku

2005.gada oktobrī Birojā viesojās 15 pārstāvji no **Bulgārijas**, ar mērķi iepazīties ar pretkorupcijas valsts politiku un aktivitātēm Latvijā.

Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs 2005.gada septembrī tikās ar **Moldovas** Republikas Ekonomisko noziegumu un korupcijas apkarošanas centra direktoru Valentīnu Mejinschi, kurš Latvijā bija ieradies Moldovas prezidenta valsts vizītes ietvaros. Sarunas laikā abas puses apmainījās ar informāciju par iestāžu pieredzi pretkorupcijas jomā, piemēram, noziedzīgu nodarījumu atklāšanā, partiju finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanā. Tikšanās laikā Latvijas un Moldovas pretkorupcijas iestāžu vadītāji atzina savstarpēju ieinteresētību iestāžu sadarbībā, un A.Loskutovs ar V.Mejinschi vienojās par sadarbības uzsākšanu, informācijas un pieredzes apmaiņu. Tas arī tika sekmīgi īstenots, jo jau oktobrī Latvijā viesojās Moldovas tiesībsargājošo institūciju pārstāvji, lai iepazītos ar Latvijas pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā. Apmācības semināros Moldovas delegācijas iepazīs ne tikai ar Biroja darbības specifiku, bet arī ar Ģenerālprokuratūras, Augstākās tiesas praksi, kā arī sabiedrisko organizāciju un plašsaziņas līdzekļu lomu korupcijas pētīšanā, novēršanā un atklāšanā.

Somijas tiesībsargājošo institūciju pārstāvju vizīte Birojā 2005.gada 23.maijā

ANO ietvaros no 2005. gada 18. līdz 25. aprīlim Biroja priekšnieks A.Loskutovs piedalījās 11. ANO Noziedzības novēršanas kongresā, kas norisinājās Bangkokā, Taizemē. Tika apspriesta valstu īstenotā politika un stratēģija pretkorupcijas jomā, kā arī notika informācijas un pieredzes apmaiņa, lai pilnveidotu praktisko sadarbību korupcijas novēršanā, izmeklēšanā un iztiesāšanā. Īpaša uzmanība tika veltīta politiskās korupcijas problēmām, kā arī korupcijai tiesu sistēmā un privātajā sektorā. Savā uzrunā ANO forumā A.Loskutovs atzīmēja, ka Latvija savu labo gribu cīnīties ar korupciju apliecinājusi, 2002.gada oktobrī izveidojot speciālu pretkorupcijas iestādi – Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju. Informējot kongresa dalībniekus

par Latvijas valdības lēmumu ratificēt ANO Pretkorupcijas konvenciju, Biroja priekšnieks uzsvēra, ka šāds valdības solis ir vēl viens pierādījums Latvijas vēlmei novērst un apkarot korupciju valstī.

2005. gada maijā Biroja pārstāvis piedalījās ANO Noziedzības novēršanas un kriminālās tiesvedības komisijas 14. sesijā Vīnē, Austrijā. Biroja pārstāvji piedalījušies arī apmācībās par ANO Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību un ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanu, kā arī ANO Attīstības programmas ietvaros rīkotajā Reģionālajā Austrumeiropas un Centrāleiropas pretkorupcijas institūciju forumā.

Birojs pārstāv Latviju **Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu darba grupā GRECO** (*Group of states against corruption*). Pārskata periodā Biroja pārstāvis piedalījies trīs GRECO plenārsēdēs Eiropas Padomes mītnē Strasbūrā. GRECO 22. plenārsēdē, kas norisinājās no 2005. gada 13. – 19. martam, tika izskatīti un apstiprināti novērtēšanas ziņojumi par Dāniju, Zviedriju, Albāniju, Čehijas Republiku, Nīderlandi un Ungāriju. No 16. maija līdz 21. maijam notika 23. plenārsēde, kuras laikā tika pieņemti GRECO novērtēšanas ziņojumi par Lietuvu, Spāniju, Bosniju un Hercogovinu, Maltu, Somiju un Slovēniju. GRECO 24. plenārsēdē no 26. jūnija līdz 1. jūlijam tika izskatīti un apstiprināti GRECO novērtēšanas ziņojumi par Vāciju, Bulgāriju, Maltu, Portugāli, Luksemburgu, Spāniju un Lielbritāniju. Šajā sēdē tika panākta arī galīgā vienošanās par nākamās GRECO novērtēšanas kārtas norisi, kuru plānots uzsākt 2007. gadā. Nākamās novērtēšanas kārtas laikā īpaša uzmanība tiks pievērsta politisko partiju un vēlēšanu finansēšanai. Tā tiks vērtēta saskaņā ar Eiropas Padomes rekomendāciju Rec(2003)4 Par kopīgām prasībām politisko partiju un vēlēšanu kampaņu finansēšanā. Turpināsies arī Eiropas Padomes Krimināltiesiskās pretkorupcijas konvencijas prasību ieviešanas nacionālajā tiesību sistēmā izvērtēšana.

Sadarbībā ar Ārlietu Ministriju Birojs atbalsta Latvijas iestāšanos **Ekonomiskās Sadarbības un attīstības organizācijas** (*Organisation for Economic Cooperation and Development – OECD*) Pretkukuļošanas darba grupā, kas ļautu pievienoties OECD Konvencijai par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos.

Biroja pārstāvis 2005. gada 18. aprīlī Parīzē piedalījās OECD Baltijas Reģionālās programmas izvērtēšanas sanāksmē. Tajā tika sniegts vērtējums arī par Baltijas pretkorupcijas iniciatīvas (*Baltic Anti-corruption initiative*) īstenošanu. OECD dalībvalstu pārstāvji izrādīja interesi par korupcijas novēršanas un apkarošanas aktivitātēm mūsu valstī un atzinīgi novērtēja Biroja aktīvo darbību. Baltijas pretkorupcijas iniciatīva bija OECD dalībvalstu finansēta programma, kas tika īstenota no 2000. – 2004. gadam. Tās ietvaros tika analizēta Baltijas valstu korupcijas novēršanas normatīvā un institucionālā bāze,

rīkoti aptuveni 10 pieredzes un informācijas apmaiņas pasākumi. Projekts deva iespēju regulāri tikties Latvijas, Lietuvas un Igaunijas institūcijām, kas iesaistītas cīņā pret korupciju. Ar pieredzi dalījās arī ziemeļvalstu un citu OECD dalībvalstu eksperti.

Biroja pārstāvji turpina piedalīties OECD Pretkukuļošanas darba grupas sekretariāta organizētajās aktivitātēs. No 2005.gada 30. līdz 31. maijam Latvijas delegācijas sastāvā Biroja priekšnieka vietnieks novēršanas jautājumos Alvis Vilks piedalījās Ekonomiskās Sadarbības un attīstības organizācijas rīkotajā Pretkorupcijas tīkla pārejas valstīm 6.vispārējā tikšanās (*6th General Meeting of the Anti-Corruption Network for Transition Economies*), kas norisinājās Stambulā, Turcijā. Tikšanās piedalījās aptuveni 100 pārstāvji no Austrumeiropas, Kaukāza un Centrālāzijas valstīm un izvērtēja, kā tiek ieviesti starptautiskie pretkorupcijas standarti šajā reģionā, kā arī apsprieda, kā efektīvāk izvērtēt pretkorupcijas politikas īstenošanu, kāda ir specializēto pretkorupcijas dienestu veidošanas un darbības pieredze, kā arī cīņu pret politisko korupciju. A.Vilks tikšanās laikā dalījās ar Latvijas pieredzi likumdošanas izstrādē par politisko partiju finansēšanas kontroli un Biroja darbu šī likuma ieviešanā.

OECD rīkotā Pretkorupcijas tīkla pārejas valstīm 6.vispārējā tikšanās Stambulā

2005.gadā Biroja pārstāvji kā Latvijas eksperti iesaistījās OECD Pretkukuļošanas darba grupas sekretariāta īstenotajā Stambulas rīcības plāna (*Istanbul Anti-Corruption Action Plan*) Armēnijai, Azerbaidžānai, Gruzijai, Ukrainai, Kirgīzijai, Kazahstānai un Krievijas Federācijai ieviešanā. Rīcības plāna mērķis ir sniegt rekomendācijas pretkorupcijas normatīvo aktu izstrādei un institūciju stiprināšanai un novērtēt, cik efektīvi valstis šīs rekomendācijas īsteno. Latvijas pieredze pārejas reformu īstenošanā, līdzīgā tiesiskā un politiskā sistēma pagātnē, kā arī Biroja praktiskā pieredze ir lietderīga piedaloties šādos projektos mūsu reģionā. Biroja speciālists bija viens no Kazahstānas pretkorupcijas sistēmas vērtētājiem 2005.gada maijā, sniedzot savas rekomendācijas par nepieciešamajiem normatīvo aktu grozījumiem, kas

veicinātu korupcijas novēršanu Kazahstānā. 2005.gada novembrī Biroja pārstāvis kopā ar Ģenerālprokuratūras virsprokurori un Sabiedriskās politikas centra „Providus” pārstāvi piedalījās novērtēšanas vizītē Tadžikistānā. Ekspertu grupa vērtēja līdz šim īstenotās pretkorupcijas politikas, normatīvās bāzes un institūciju efektivitāti un atbilstību iepriekš sniegtajām rekomendācijām, kā arī sagatavoja ziņojumu.

2005.gada maijā Biroja pārstāvis piedalījās **Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas** (*Organization for Security and Co-operation in Europe – OSCE*) un Kazahstānas ģenerālprokuratūras prokuroru apmācības institūta rīkotajā seminārā un informēja par korupcijas novēršanas un apkarošanas pieredzi Latvijā.

2005. gada jūnijā Biroja priekšnieks A.Loskutovs piedalījās **Baltijas jūras reģiona valstu padomes** speciālās komisijas cīņai ar organizēto noziedzību sēdē, kas norisinājās Helsinkos, Somijā.

2005.gada 2.augustā Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs un priekšnieka vietniece Juta Strīķe tikās ar ASV vēstnieci Latvijā Ketrīnu Todu Beiliju. Tikšanās laikā Biroja priekšnieks informēja ASV vēstnieci par galvenajiem Biroja darbības rezultātiem. Īpaša uzmanība sarunas laikā tika veltīta noziedzīgā veidā iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai. Biroja priekšnieks uzsvēra, ka nozīmīgs solis pretlikumīgu līdzekļu legalizēšanas iespēju mazināšanā ir Biroja sagatavotais un izskatīšanai valdībā iesniegtais koncepcijas projekts par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu.

Biroja pārstāvju tikšanās ar ASV vēstnieci Latvijā Ketrīnu Todu Beiliju

Turpinot 2004.gadā aizsākto sadarbību, 2005.gada septembrī divi Biroja pārstāvji piedalījās 6.starptautiskajā konferencē „Korupcijas apkarošana – ideju un pieredzes apmaiņa, sadarbības pastiprināšana”, Raesfeldā, Vācijā. Biroja

pārstāvji sniedza informāciju par Latvijas normatīvo un institucionālo bāzi pretkorupcijas jomā.

2005.gada septembrī divi Biroja pārstāvji Lisabonā piedalījās Eiropas Padomes un Portugāles Tieslietu ministrijas rīkotajā konferencē par ekonomisko noziegumu apkarošanu. Biroja pārstāvji dalījās pieredzē par korupciju un organizēto noziedzību ekonomisko noziegumu kontekstā.

Divi Biroja pārstāvji 2005.gada oktobrī piedalījās starptautiskā konferencē „Krāpšana un korupcija veselības aprūpes sistēmā Eiropā”, kas norisinājās Bratislavā, Slovākijā. Konferencē tika pieņemta Konstitūcija sadarbības tīkla izveidei krāpšanas un korupcijas ierobežošanai veselības aprūpē Eiropā (*European Healthcare Fraud and Corruption Network Constitution*). Tika nolemts, ka tā sekretariāts atradīsies Briselē. Konferences ietvaros arī tika apstiprinātas vairākas rekomendācijas korupcijas ierobežošanai veselības aprūpē.

2005.gada 10. – 11. novembrī Lisabonā norisinājās Portugāles Iekšlietu ministrijas rīkotā konference „Cilvēktiesības un policijas rīcība” (*Human Rights and Police Behaviour*), kur Latvijas delegācijas sastāvā piedalījās ar Biroja priekšnieka vietniece apkarošanas jautājumos Juta Strīķe. Tā notika saskaņā ar 2004. gada novembrī Vīnē notikušās konferences „Operatīvās sadarbības uzlabošana korupcijas apkarošanas jomā Eiropas Savienībā” noslēguma deklarāciju par turpmāko sadarbību.

2005. gada 9.decembrī Kišiņevā, Moldovā norisinājās starptautiska konference, kurā Biroja pārstāvis dalījās Latvijas pieredzē Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004.–2008.gadam izstrādē un tās ieviešanas problēmu novēršanā.

2005.gadā turpinājās Biroja darbinieku **dalība starptautiskās apmācībās**. Pasaules Bankas projekta ietvaros no 2005.gada 5.septembra līdz 23.septembrim Biroja pārstāvis piedalījās Honkongas universitātes Profesionālās un pēcdiploma izglītības skolas rīkotajās apmācībās un ieguva starptautisku sertifikātu korupcijas jomā (*Postgraduate Certificate in Corruption Studies*). Kursi ietvēra 6 modulūsus, tajā skaitā ievads korupcijā, korupcijas tipoloģija un sistēmiska pieeja korupcijas mazināšanai, pretkorupcijas stratēģiju salīdzinošā analīze, likumdošana, izmeklēšanas pasākumi un korupcijas novēršana un izglītošana.

2005.gada 29.septembrī Biroja pārstāvji piedalījās Lielbritānijas Nacionālās veselības dienesta Krāpšanas apkarošanas nodaļas organizētajā Eiropas darba grupas sanāksmē Londonā, Lielbritānijā. Sanāksmes laikā Biroja pārstāvji kopīgi ar citiem speciālistiem no Lielbritānijas, Nīderlandes un Norvēģijas apsprieda korupcijas un krāpšanas apkarošanu veselības aprūpes sistēmā.

No 2005.gada 25.oktobra līdz 17.novembrim Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs atradās komandējumā ASV, lai piedalītos ASV Valsts departamenta organizētajā starptautiskajā vadītāju apmācības programmā „Atbildība valsts pārvaldē un privātajā sektorā”.

2005.gadā turpinājās Latvijas normatīvo aktu bāzes tuvināšana starptautiskajiem pretkorupcijas standartiem, tā atbalstot Biroja darbu. 2005.gada novembrī Saeima pieņēma likumu, ar kuru Latvija ratificēja ANO Pretkorupcijas konvenciju. Tas ir līdz šim plašākais starptautiskais pretkorupcijas instruments, kas nosaka starptautiskus standartus gan korupcijas novēršanas, gan apkarošanas jomā. Lai nodrošinātu normatīvās bāzes un īpaši Krimināllikuma pilnu atbilstību Konvencijai par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (PIF Konvencijai) un tās protokoliem, it īpaši krāpšanas, uzņēmumu vadītāju un juridisko personu atbildības jautājumos, tika izstrādāti grozījumi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā, kas stājās spēkā 2005.gada 1.oktobrī. Līdzīgi, līdz ar jaunā Kriminālprocesa likuma stāšanos spēkā sakārtots jautājums par personu izdošanu citām Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – ES) dalībvalstīm par tādiem nodarījumiem kā korupcija un krāpšana apdraudot ES finanšu intereses.

Nākamajā gadā turpināsies Biroja darbs, lai atbalstītu vienu no Latvijas ārpolitiskajiem mērķiem – pievienošanos OECD Pretkukuļošanas darba grupai un konvencijai. Tādā veidā Latvija sekotu Argentīnas, Brazīlijas, Bulgārijas, Čīles, Igaunijas un Slovēnijas piemēram, kas ir šīs grupas un konvencijas locekles, bet nav OECD dalībvalstis.

Iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte, plānotie uzlabojumi un pasākumi, kas veikti iekšējā audita ieteikumu īstenošanai

Saskaņā ar 2002.gada 31.oktobra Iekšējā audita likumu un 2003.gada 15.maija Ministru prezidenta rīkojumu Nr.223 „Grozījumi Ministru prezidenta 2003.gada 11.februāra rīkojumā Nr.57 „Par iekšējā audita sistēmu Ministru prezidentam tieši padotajās institūcijās”” 2.punktu, Birojā izveidota Iekšējā audita nodaļa audita veikšanai iestādē.

Atbilstoši Iekšējā audita nodaļas izstrādātajiem stratēģiskajam un audita gada plāniem, Birojā 2005. gadā plānoti un veikti četri auditi, izmantojot faktiski 120 plānotās dienas.

Pārskata gadā ir veikta Biroja esošo auditējamo sistēmu noteikšana, audita darba apjoma un riska novērtēšana visā auditējamo sistēmu vidē.

Birojā 2005.gadā ir auditētas Biroja korupcijas apkarošanas, Biroja korupcijas novēršanas, Informācijas tehnoloģiju, Biroja darbības nodrošināšanas sistēmas. Kopumā var secināt, ka auditējamās sistēmās iekšējā kontrole ir izveidota un darbojas, lai gan atsevišķos posmos ir nepieciešami pilnveidojumi iekšējās kontroles procedūrās kopumā.

Pārskata gadā ir izstrādāti un apstiprināti šādi iekšējā audita plāni:

- Biroja Iekšējā audita nodaļas 2005.gada plāns;
- Biroja Iekšējā audita nodaļas aktualizētais stratēģiskais audita plāns 2005. – 2009.gadiem.

Audita rezultātā tika izstrādāti un apstiprināti 22 ieteikumi iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai, ieteikumiem ir noteikta augsta (13 ieteikumi) un vidēja (9 ieteikumi) prioritāte.

Audita ieteikumi vērsti uz iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanu un nepilnību novēršanu, lai nodrošinātu Biroja darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām un Biroja darbības politikai.

Ieteikumi, kas ir būtiski auditējamās sistēmas mērķu sasniegšanai:

- sistēma „Biroja korupcijas apkarošana”:
  - rīkojuma projekta izstrāde izmaiņām Dokumentu aprites kārtībā attiecībā uz izmeklētāju sagatavotajiem pieprasījumiem un to apstiprināšanu;
- sistēma „Biroja korupcijas novēršana”:
  - izstrādāt kārtības projektu, kas nosaka amatpersonu deklarāciju pārbaūžu materiālu pārbaudes gaitu, kārtību un pārbaudes lietu secību;
  - Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004.-2008.gadam uzdevumu izpildes nodrošināšanai, pilnīgi izstrādāt valsts amatpersonu deklarāciju kontroles metodiku;
- sistēma „Informācijas tehnoloģijas”:

- veikt nepieciešamās izmaiņas Biroja personas datu apstrādes sistēmu informācijas resursu un tehnisko resursu turētājos;
- reģistrēt Datu valsts inspekcijā Fizisko personu datu aizsardzības likuma noteiktajā kārtībā;
- lai nodrošinātu 2001.gada 30.janvāra Ministru Kabineta noteikumu Nr.40 „Personas datu apstrādes sistēmas aizsardzības obligātās tehniskās un organizatoriskās prasības” un 2004.gada 4.novembra Biroja priekšnieka apstiprinātās instrukcijas Nr.1-4/8 „Informācijas sistēmu drošības noteikumi” prasības:
  - veikt informācijas resursu lietošanas kārtības izstrādi;
  - izstrādāt informācijas atjaunošanas procedūras, ja tehniskie resursi ir bojāti un informācijas sistēmas funkcionēšana traucēta vai neiespējama.

Biroja iekšējās kontroles efektivitātes pilnveidošanai 2006.gadā ir plānoti pieci auditi, kuros ir iekļautas Biroja politikas un vadības sistēmas apakšsistēma, finanšu vadības sistēmas apakšsistēma, personāla vadības sistēmas apakšsistēma, informācijas tehnoloģijas sistēmas apakšsistēmas un Biroja specifiskās sistēmas apakšsistēmas.

Budžeta informācija

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2005.gadā

(latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 976 759	2 521 686	2 423 032
1.1.	dotācijas	1 976 759	2 143 577	2 143 577
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	378 109	279 455
2.	Izdevumi (kopā)	1 758 340	2 521 686	2 408 380
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 668 385	2 052 214	1 995 697
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	3 679	4 028	4 027
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	1 664 706	2 048 186	1 991 670
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	89 955	469 472	412683

Biroja apgūtie līdzekļi 2005.gadā ir 2 408,4 tūkst. LVL, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, to apjoms ir palielinājies par 37%, kas pamatā ir saistīts ar ES *Phare* projekta „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja stiprināšana un attīstība” īstenošanu, un ar papildu dotāciju piešķiršanu no vispārējiem ieņēmumiem Biroja darbības nodrošināšanai. ES *Phare* projekta ietvaros, saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, pilnībā ir veikti norēķini par Biroja konferenču telpas aprīkojuma iegādi un tehniskās specifikācijas izstrādi integrētajam informācijas tīklam un lokālai datu bāzei, kā arī servera iegādi, savukārt par pārējiem noslēgtajiem līgumiem ir veikti visi attiecīgajā laikposmā plānotie avansa un beigu maksājumi.

Ārvalstu un starptautisko institūciju finanšu palīdzības projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

Kopš 2004.gada Birojs intensīvi strādā pie ES *Phare* projekta „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja attīstība un nostiprināšana” ieviešanas. Projekta kopējais budžets ir 2,1 miljons EUR, tā ietvaros tiek realizēti septiņi iepirkuma līgumi. Plānots, ka projekta īstenošana noslēgsies 2006.gada rudenī.

Līdz Finanšu memorandā, kas noslēgts starp Eiropas Komisiju un Latvijas Republiku par palīdzības piešķiršanu no ES pirmsiestāšanās finanšu instrumenta līdzekļiem, noteiktajam līgumu slēgšanas beigu termiņam 2005.gada 30.novembrim noslēgti visi iepirkumu līgumi un daļa no tiem jau ir izpildīti.

Ar ES finansiālu atbalstu projekta ietvaros Birojs ievērojami papildinājis materiāltechnisko nodrošinājumu:

- iegādāts konferenču telpas aprīkojums par kopējo summu 30 708,18 EUR, kurš sastāv no diskusiju mikrofonu un apskaņošanas sistēmas, sinhronās tulkošanas sistēmas un sistēmas kontroles iekārtas,
- speciālā izmeklēšanas tehnika par kopējo summu 19 126,31 EUR,
- audio un video tehnika par kopējo summu 9 732,66 EUR,
- programmatūra informācijas grafiskai attēlošanai (vizualizēšanai) un analīzei par kopējo summu 85 332,89 EUR.

Projekta ietvaros ir paredzēts izveidot Biroja integrēto informācijas sistēmu un lokālo datu bāzi, kas nodrošinātu datu uzkrāšanu lokālajā datu bāzē, kā arī saskarni ar ārējām informācijas sistēmām. Nākotnē tas dotu iespēju atlasīt un saglabāt Biroja sistēmā datus no Iekšlietu ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Zemesgrāmatu departamenta, Uzņēmumu reģistra un citu institūciju datu bāzēm. Lai to īstenotu, Birojs jau ir noslēdzis 3 līgumus:

- pakalpojumu līgumu par tehnisko specifikāciju izstrādi par kopējo summu 22 800 EUR,
- līgumu par datu bāzes serveru iegādi par kopējo summu 24 031 EUR,
- līgumu par integrētās informācijas sistēmas un lokālās datu bāzes izveidi par kopējo summu 391 590,55 EUR.

Biroja institucionālās un profesionālās kapacitātes celšanai ir noslēgti 3 pakalpojumu līgumi par kopējo summu 291 430 EUR. Šo līgumu ietvaros paredzēta tehniskās palīdzības saņemšana no vietējiem un starptautiskiem ekspertiem, lai paaugstinātu Biroja darbinieku zināšanas un prasmes sekojošās jomās – sabiedrības tiesiskās apziņas celšana un amatpersonu vispārīgā

izglītošana; valsts sagrābšanas novēršana un politisko partiju finansēšanas kontrole; valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izlietošana. Projekta mērķis ir nodrošināt Biroju ar metodiskiem norādījumiem par to, kā izglītēt un informēt par korupcijas problēmām un ētikas normu ievērošanu gan sabiedrību, gan arī valsts amatpersonas, sniegt rekomendācijas „valsts sagrābšanas” fenomena ietekmes uz valsts varu mazināšanai, uzlabojot politisko partiju darbības kontroles vidi un lobēšanas procesa atklātumu, kā arī veikt Biroja darbinieku apmācības par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izlietošanu, ES likumdošanu un praksi šajā jomā.

2005.gada sākumā Birojs veica starptautisko konsultantu atlasī darba uzdevumiem pretkorupcijas jautājumos, kuru darbu finansēja Pasaules Banka, izmantojot Japānas piešķirto finansiālo palīdzību. Projekta mērķis bija nodrošināt palīdzību Biroja institucionālās kapacitātes stiprināšanā. 2005. gada februārī tika veiktas pēdējās projekta aktivitātes, kuru ietvaros Austrijas Iekšlietu ministrijas Iekšējās izmeklēšanas biroja vadītājs sniedza Birojam rekomendācijas korupcijas apkarošanas jautājumos. Projekta kopējā summa – 84 030 ASV dolāru.

Pasaules Bankas projekta „Korupcijas apkarošanā iesaistīto institūciju stiprināšana” ieviešanas ietvaros no 19.septembra līdz 27.septembrim Latvijā viesojās eksperts lobēšanas jautājumos Kristiāns de Fulē (*Christian D. de Fouloy*) – Eiropas Parlamenta akreditētās lobētāju asociācijas prezidents ar ilggadēju pieredzi privātu uzņēmumu interešu aizstāvēšanā valdībā, un sniedza savas rekomendācijas lobēšanas tiesiskā regulējuma ieviešanai Latvijā.

Veikta ekspertu atlase Saeimas ētikas kodeksa ieviešanas veicināšanai, izstrādāti darba uzdevumi interešu konflikta novēršanas efektivitātes novērtēšanai un priekšvēlēšanu kampaņu tiesiskā regulējuma izvērtēšanai. Atskaites periodā ir notikusi arī kompāniju atlase apjomīgākā darba uzdevuma „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja novēršanas kapacitātes stiprināšana” veikšanai, kuru plānots uzsākt 2006. gada februārī. Projekta kopējā summa – 235 000 ASV dolāri. Projekta līdzfinansējumam ir piešķirti arī valsts budžeta līdzekļi.

Birojs sadarbībā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) un ES SIGMA programmas ekspertiem, Valsts administrācijas skolu un Valsts ieņēmumu dienestu 2005.gadā uzsācis projekta „Interešu konflikta novēršana un ētika valsts pārvaldē” īstenošanu. Projekta ieviešanu līdzfinansē Lielbritānijas vēstniecība Latvijā. Projekta ietvaros izveidotais mācību materiāls būs pieejams visu līmeņu valsts pārvaldes darbiniekiem, ieskaitot pašvaldību iestāžu darbiniekus, un tā īstenošanas rezultātā tiks sagatavots izglītojošs materiāls par interešu konfliktu un ētiku valsts pārvaldē kompaktdisku formātā. Izglītojošie materiāli ietvers videofilmas, kurās ir parādītas dažādas interešu

konflikta situācijas; tekstus par ētikas problēmām valsts pārvaldē; Latvijas un starptautiskos tiesību aktus un politikas dokumentus korupcijas novēršanas jomā. Minētos izglītojošos materiālus ir paredzēts izmantot dažādām mērķauditorijām. Izstrādājamā materiāla pamatā ir izglītojošs komplekts "*Public Sector Ethics Resource Series*" (Austrālija, 1998), un Biroja realizējams projekts „Interesu konflikta novēršana un ētika valsts pārvaldē” ir šī materiāla adaptācija Latvijas situācijai. Uz šo brīdi ir sagatavoti pārstrādātie un Latvijas situācijai adaptētie filmu scenāriji, iztulkoti tekstu fragmenti par korupciju un ētikas problēmām valsts sektorā, sagatavoti citi kompaktdiskos iekļaujамie materiāli.

Biroja personāls

2005.gada sākumā Birojā strādāja 112 darbinieki (93 amatpersonas un 19 darbinieki), gada beigās – 123 darbinieki (103 amatpersonas un 20 darbinieki). Kopumā Birojā 2005.gadā bija 128 štata vietas.

Aizpildīto štata vietu sadalījums	2003.g.	2004.g.	2005.g.
Iestādes vadītājs	1	1	1
Iestādes vadītāja vietnieki	2	2	2
Nodaļu vadītāji un vietnieki	18	17	17
Izmeklētāji, galvenie speciālisti un speciālisti	90	92	103
Kopā	111	112	123

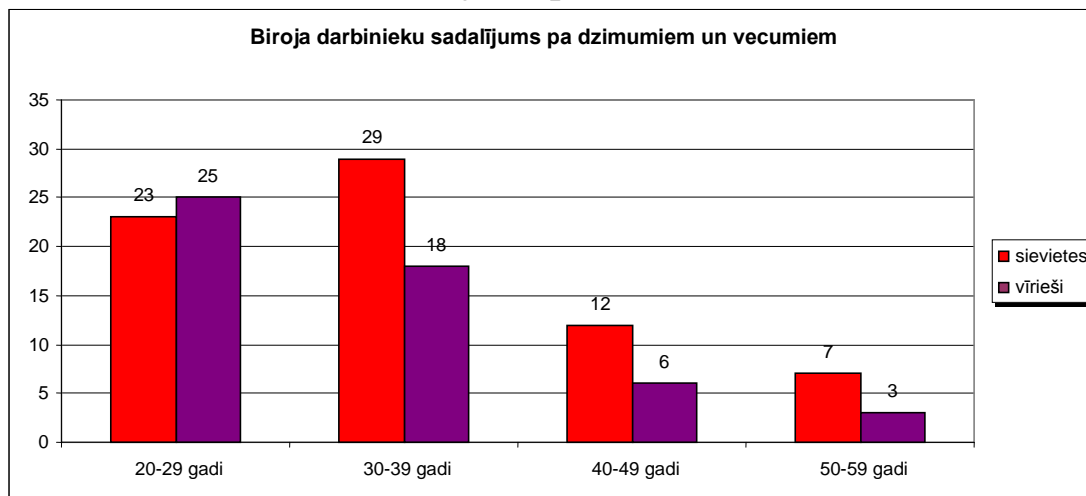
2005.gadā Birojā amatā ieceltas 18 amatpersonas un pieņemti darbā 4 darbinieki, atbrīvotas 10 amatpersonas un 1 darbinieks. Pārskata perioda beigās Birojā bija 5 vakantas amata vietas.

Biroja personāla rotācijas koeficients* 2005.gadā bija 0,3.

Birojā 2005.gada beigās strādāja 52 vīrieši un 71 sieviete. Vidējais Biroja darbinieku vecums – 34 gadi.

*Personāla rotācijas koeficients = (pieņemto skaits + atbrīvoto skaits)/personu vidējais skaits

8.Attēls Biroja darbinieku sadalījums pa dzimumiem un vecumiem

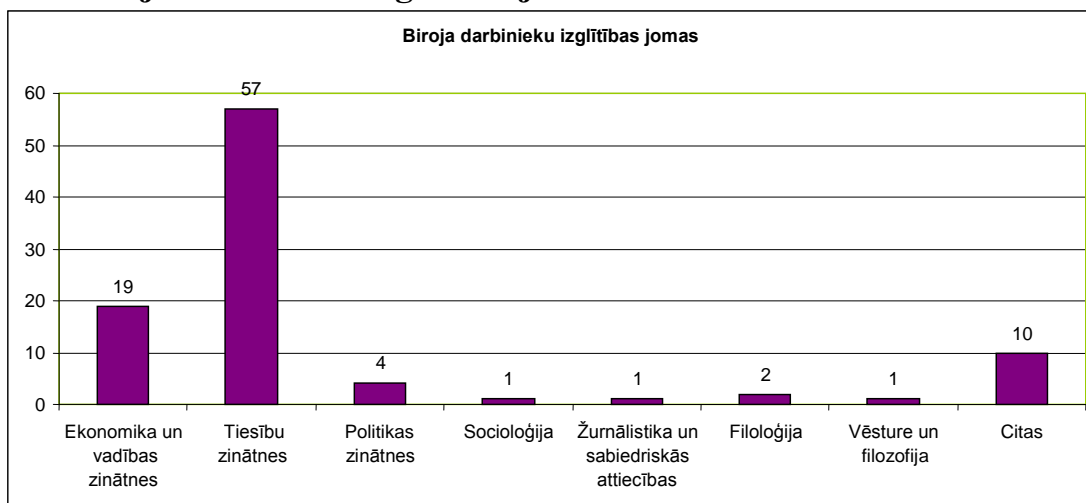

Darbinieku izglītība un kvalifikācijas paaugstināšana

2005.gada beigās Birojā strādāja 95 darbinieki ar augstāko izglītību, 8 darbinieki ar vidējo un 6 ar vidējo speciālo izglītību, 14 darbinieki turpina studijas, lai iegūtu augstāko izglītību.

66 Biroja darbinieki ir ieguvuši profesionālo augstāko izglītību, 5 bakalaura grādu, 22 maģistra grādu, 1 doktora grādu un 1 darbinieks izglītību ieguvis ārzemēs.

9.Attēls Biroja darbinieku izglītības jomas

2005.gadā Biroja darbinieki apmeklēja 41 dažādas mācības (kursus, seminārus), tai skaitā papildināja svešvalodu (angļu, franču, vācu valodas) zināšanas. Biroja darbinieku kvalifikācijas celšanai tika izmantotas Valsts administrācijas skolas piedāvātās mācības, Biroja organizētie semināri tikai Biroja darbiniekiem, dažādu mācību centru piedāvātie kursi un semināri, kā arī

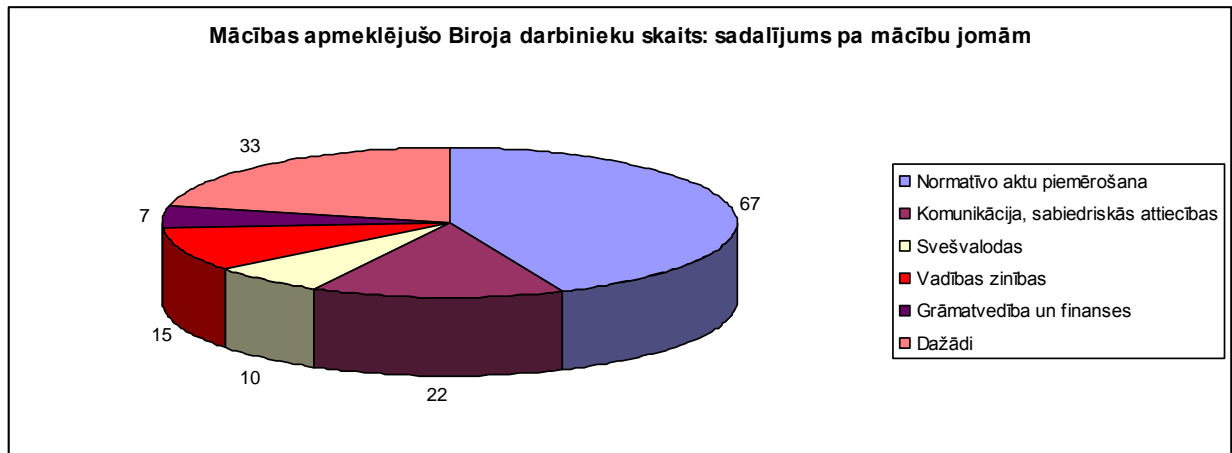
Biroja darbinieki kvalifikāciju paaugstināja izmantojot ārvalstu finansēto projektu ietvaros piedāvātās mācības.

Nozīmīgākie kursi, kurus apmeklēja Biroja darbinieki bija par Kriminālprocesa likuma piemērošanu, par Administratīvā procesa likuma darbību, par apdrošināšanas aktualitātēm, „Efektīva komunikācija lietišķās sarunās”, „Pirmās palīdzības sniegšanas aktualitātes” un citi.

Lai papildinātu zināšanas vadības zinībās, nodaļu vadītāji piedalījās divu dienu seminārā ”Prasme vadīt darbiniekus”.

Vairāki Biroja darbinieki apmeklēja Valsts administrācijas skolas rīkoto semināru, kurā iepazinās ar Amerikas pieredzi korupcijas apkarošanā, kā arī ar ASV Ētikas komisijas statusu un politisko neatkarību.

10.Attēls Mācības apmeklējušo Biroja darbinieku skaits. Sadalījums pa mācību jomām

2005.gada 1.martā spēkā stājās grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā, kas saistīti ar vairākiem personālvadības jautājumiem. Tika papildinātas obligātās prasības pretendentiem, nosakot, ka par Biroja amatpersonu var būt persona, kura ieguvusi augtāko izglītību un nav un nav bijusi PSRS Aizsardzības ministrijas, PSRS vai Latvijas PSR Valsts drošības komitejas vai to valstu, kuras nav ES vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstis, valsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata vai ārštata darbinieks, aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs.

Likuma grozījumos paredzēts, ka ne retāk kā reizi divos gados notiek Biroja amatpersonu un darbinieku darbības un tās rezultātu novērtēšana saskaņā ar Biroja priekšnieka noteikto kārtību.

2005.gadā būtiskas izmaiņas Biroja struktūrā nav bijušas (Biroja struktūru skat. 11.attēlā).

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS

